

Nawigator Księgowych

ISSN 3072-1113

› aktualności › podatki › księgi i ewidencje › zus › pracownicy
› działalność gospodarcza › kontakty z urzędem › biuro rachunkowe

Temat miesiąca

JPK_PIT – papierowe księgi odchodzą do lamusa

Od 2026 r. pierwsza grupa podatników PIT zostanie objęta obowiązkiem prowadzenia ksiąg przy użyciu programów komputerowych oraz cyklicznego – bez wezwania – przesyłania ich do US w elektronicznej, ustrukturyzowanej formie. Chodzi o tych, którzy rozliczają się z VAT co miesiąc, sporządzając pliki JPK_V7M.

czlonkowie.skwp.pl

Agnieszka Sienkiewicz

Okiem eksperta

Wiedza
współpraca
wsparcie
od 1907 r.

KSeF zmienia reguły gry

Za chwilę kończy się epoka „luźnych” PDF-ów z fakturami. Od 1.02.2026 r. obowiązkowo do Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) wejdą najwięksi podatnicy (ze sprzedażą brutto powyżej 200 mln zł w 2024 r.), a od 1.04.2026 r. – pozostali. Najmniejsi (sprzedaż fakturowana do 10 tys. zł miesięcznie) dostali czas do 1.01.2027 r. To nie jest wyłącznie cyfryzacja faktur – to rewolucja procesów, odpowiedzialności i relacji klientów z biurami rachunkowymi.

Faktura w KSeF jest plikiem XML zgodnym ze schemą – a nie „ładnym” PDF. Dokument „do ludzi” będzie tylko wizualizacją tej e-faktury. Co więcej, gdy faktura krąży poza KSeF (np. e-mailem jako PDF), wizualizacja ma mieć kod QR umożliwiający weryfikację autentyczności i pobranie dokumentu z systemu. Bez tego rośnie ryzyko pomyłek i nadużyć.

W praktyce za datę wystawienia faktury uznaje się dzień wysłania jej do KSeF, a datą otrzymania (dla nabywcy) jest moment nadania numeru KSeF – to zmienia momenty podatkowe i rozliczeniowe. W trybie awaryjnym/offline dokumenty trzeba dostać do systemu w krótkich terminach.

„Wirtualna faktura” – realny problem

Już dziś w obiegu krążą pliki, które wyglądają jak faktury, ale nimi nie są – to tylko wizualizacje. Gdy ruszy KSeF, opłacenie takiego PDF-a bez numeru KSeF i kodu QR będzie proszeniem się o kłopoty: duplikaty, fałszywki, płatności

„na lewy rachunek”. Procedura w firmie powinna jasno mówić: płacimy wyłącznie po weryfikacji w KSeF (skan kodu QR/sprawdzenie numeru KSeF).

Czy „wirtualna” faktura – ustrukturyzowana w KSeF – jest sama w sobie wezwaniem do zapłaty? Podatkowo tak, handlowo tylko wtedy, gdy da się ją powiązać z umową, zamówieniem i potwierdzeniem dostawy. Nowy element układanki stanowi jawność i identyfikowalność osoby wystawiającej: w KSeF każda wysyłka jest przypisana do konkretnych uprawnień i użytkownika, z pełnym śladem audytowym. To już nie „anonimowy PDF od działu”, lecz konkretna osoba z imienia i nazwiska, której decyzja (kliknięcie „Wyślij”) ma skutki podatkowe i biznesowe – widoczne dla przełożonych i w razie kontroli – dla organów.

Ta transparentność zmienia psychologię pracy. Wystawiający faktury realnie czują ciężar odpowiedzialności: obawę przed błędem, korektami, a nawet odpowiedzialnością karnoskarbową. Równocześnie pracodawcy mierzą się z kosztami – szkolenia z przepisów i obsługi KSeF, aktualizacja procedur, testy oraz... wynagradzanie większej odpowiedzialności (dodatki, wyższe widełki, premia za bezbłądność, polisa OC). Bez tego łatwo o napięcia: wstrzymywanie wysyłek i płatności do czasu weryfikacji w KSeF, „zamrażanie” limitów kupieckich, spory o daty i treść dokumentu. W praktyce oznacza to konieczność podniesienia rangi fakturowania do roli funkcji compliance, wspartej matrycą uprawnień, zasadą „czterech oczu” i jasnym podziałem odpowiedzialności – tak, aby jawność w KSeF nie paraliżowała ludzi, tylko budowała bezpieczeństwo obrotu.

Kto ponosi odpowiedzialność

Kto odpowiada prawnie za wdrożenie, zgodność i treść faktur? Podatnik – czyli przedsiębiorca. Nawet jeśli deleguje zadania do działu finansów, IT czy biura rachunkowego, odpowiedzialność prawną za poprawność i terminowość w KSeF ponosi właściciel firmy. Biuro może pomóc w procesie, ale nie zdejmuje z klienta odpowiedzialności za merytorykę dokumentu. To powinno być jasno zapisane w umowie i procedurach.

Z perspektywy biur rachunkowych granica będzie wyraźniejsza niż dotąd: akceptacja merytoryczna kosztu (czy wydatek jest zasadny biznesowo, kto go zatwierdził, który projekt/budżet) pozostaje po stronie klienta. Biuro prowadzi rozliczenia, ale nie jest „autorem” transakcji.

Koszty – dlaczego wzrosną

Wdrożenie KSeF jest nie tylko kliknięciem aktualizacji. To:

- integracja oprogramowania (ERP/finanse/sprzedaż), tokeny, uprawnienia i audyt dostępu,
- szkolenia sprzedających i zatwierdzających,
- przebudowa procesu (obieg akceptacji, powiązanie faktury z zamówieniem, budżetem, projektem),
- czas pracy – szczególnie w pierwszych miesiącach, gdy organizacje uczą się nowych obowiązków.

Nie będzie to „koszt jak zwykle”, lecz nowa pozycja w budżecie. W cenie pojawiają się nie tylko licencje, integracje i utrzymanie łączy z KSeF, lecz także droższa obsługa księgowa – bo rola księgowej przesuwana się z „wprowadzania dokumentów” do funkcji compliance i kontroli jakości danych. Biura rachunkowe muszą dziś łączyć wiedzę merytoryczną z kompetencjami technicznymi, a to oznacza więcej godzin analitycznych, testów, wdrożeń i odpowiedzialności.

Naturalną konsekwencją są nowe modele wyceny, a do tego wyższe stawki za konsultacje i bieżącą kontrolę poprawności faktur. Pracodawcy muszą doliczyć szkolenia sprzedawców i wystawiających faktury, aktualizację procedur, matryce uprawnień i – coraz częściej – dodatki płacowe za większą odpowiedzialność po stronie osób klikających wysyłkę do KSeF. Pytanie więc nie brzmi: czy biznes stać na te wydatki, lecz czy stać nas na brak przygotowania, skoro ryzyko błędów, przestoju w sprzedaży i sporów handlowych może kosztować wielokrotnie więcej.

KSeF przenosi fakturuwanie z „ładnego dokumentu” do surowej warstwy danych, a to oznacza większą dojrzałość procesową po stronie firm. Rachunek – finansowy i prawny – zapłaci przede wszystkim przedsiębiorca. Dobre biuro rachunkowe pomoże ten koszt opanować i zmniejszyć ryzyko, ale nie zastąpi wewnętrznej odpowiedzialności za treść i obieg dokumentów. W 2026 r. wygra ci, którzy zaczną działać dziś – zanim „wirtualna faktura” stanie się realnym problemem.

KSeF może docelowo stać się narzędziem ułatwiającym pracę biur rachunkowych – zautomatyzować pobór dokumentów, ograniczyć ręczne księgowanie i poprawić kontrolę jakości danych. Dziś jednak towarzyszą mu chaos

legislacyjny, istotne koszty wdrożenia oraz odpowiedzialność przedsiębiorcy i osoby wystawiającej faktury, które spędzają sen z powiek.

Co zrobić już teraz (checklista minimum)

1. Ustal termin wejścia do KSeF dla swojej firmy (sprzedaż powyżej 200 mln zł – 1.02.2026 r.; reszta – 1.04.2026 r.; najmniejsi – 1.01.2027 r.).
2. Zmapuj proces od zamówienia po płatność: kto wystawia, kto zatwierdza, kto weryfikuje KSeF/QR.
3. Podpisz aneks z biurem rachunkowym: zakres, odpowiedzialność, SLA, zgody i pełnomocnictwa do KSeF.
4. Wybierz narzędzia (ERP/finanse) z działającym API KSeF 2.0 i obsługą wizualizacji z QR.
5. Przeszkól zespół sprzedaży – to oni „wystawiają” fakturę, nie księgowość.
6. Wprowadź procedurę zabezpieczającą przed „wirtualnymi fakturami”: płać tylko wtedy, gdy wcześniej zweryfikujesz numer KSeF/kod QR na fakturze.
7. Zrób testy na danych rzeczywistych: próbne wysyłki/odbior, awarie/offline i korekty.

Agnieszka Sienkiewicz

dyplomowana księgowa, ekspertka
Oddziału Okręgowego SKWP w Poznaniu

Spis treści

• Okiem eksperta		
	KSeF zmienia reguły gry	1
• Aktualności		
	Utrata zwolnienia z VAT w 2025 r. – możliwy powrót bez rocznej karencji	7
	Do utraconego w 2025 r. zwolnienia z VAT można powrócić od dowolnego miesiąca przyszłego roku	10
	Kwartałne rozliczenie VAT pozwala oddalić obowiązki związane z JPK_CIT i JPK_PIT	11
	Można będzie odliczyć VAT z faktury wystawionej z pominięciem KSeF	12
	WH-OSC nie warto składać z wyprzedzeniem	14
	Od wynagrodzenia wspólnika za prowadzenie spraw spółki należy się estoński CIT	16
	Ustalenie właściwej stawki ryczałtu wciąż sprawia problem – czy będzie wiążąca klasyfikacja statystyczna?	18
	Nie będzie ogłoszenia w MSiG o zawarciu czy zmianie umowy spółki handlowej	23
• Temat miesiąca		
	JPK_PIT – papierowe księgi odchodzą do lamusa	25
• Podatki		
	Kiedy opłaca się zmiana roku obrotowego (i podatkowego) spółki	32
	Ulga na powrót nawet bez wcześniejszego zamieszkania w Polsce	34
• Pracownicy		
	Rekompensata za rezygnację z roszczeń obciążona składkami	38
	Kwarta finansowana przez pracodawcę wolna od składek	40
• Kontakty z urzędem		
	Po przekształceniu jednoosobowej działalności w spółkę trzeba złożyć NIP-8	42
• SKwP – miejsce, które łączy		
	Wydarzenia	43
	Aktualności	51

Wydawca:

Stowarzyszenie
Księgowych w Polsce
Zarząd Główny w Warszawie

Adres Wydawcy i Redakcji:

ul. Górnośląska 5,
00-443 Warszawa
tel. (22) 583 49 30

Redaktor naczelną:

Anna Koleśnik

Druk:

Mazowieckie
Centrum Poligrafii

Stosowane skróty

- CEIDG** – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
- dyrektywa 112** – dyrektywa 2006/112/WE Rady w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej
- EOG** – Europejski Obszar Gospodarczy
- FGŚP** – Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
- FP** – Fundusz Pracy
- FS** – Fundusz Solidarnościowy
- Kc** – Kodeks cywilny
- KIS** – Krajowa Informacja Skarbowa
- Kks** – Kodeks karny skarbowy
- Ksh** – Kodeks spółek handlowych
- Kp** – Kodeks pracy
- KRS** – Krajowy Rejestr Sądowy
- MF** – Minister Finansów
- MFiG** – Minister Finansów i Gospodarki
- MPiPS** – Minister Pracy i Polityki Społecznej
- MRiPS** – Minister Rodziny i Polityki Społecznej
- MRPiPS** – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
- NSA** – Naczelny Sąd Administracyjny
- Op** – Ordynacja podatkowa
- pkpir** – podatkowa księga przychodów i rozchodów
- RM** – Rada Ministrów
- rozporządzenie składkowe** – rozporządzenie MPiPS w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe
- SN** – Sąd Najwyższy
- TK** – Trybunał Konstytucyjny
- uor** – ustawa o rachunkowości
- updof** – ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych
- updop** – ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych
- upol** – ustawa o podatkach i opłatach lokalnych
- US** – urząd skarbowy
- ustawa akcyzowa** – ustawa o podatku akcyzowym
- ustawa emerytalna** – ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
- ustawa o PCC** – ustawa o podatku od czynności cywilnoprawnych
- ustawa o VAT** – ustawa o podatku od towarów i usług
- ustawa o zfsś** – ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych
- ustawa zasiłkowa** – ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa
- ustawa zdrowotna** – ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- usus** – ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych
- uzpd** – ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne
- WDT** – wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów
- WSA** – wojewódzki sąd administracyjny
- zfsś** – zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Aktualności

Utrata zwolnienia z VAT w 2025 r. – możliwy powrót bez rocznej karencji

Przedsiębiorcy, których obrót w tym roku przekroczył 200 tys. zł, ale będzie niższy niż 240 tys. zł, mogą skorzystać ze zwolnienia podmiotowego z VAT w 2026 r. Muszą jednak dopełnić formalności.

W myśl art. 113 ust. 1 ustawy o VAT wolna od podatku jest sprzedaż dokonywana przez podatnika, u którego wartość sprzedaży (bez VAT) nie przekroczyła w poprzednim i bieżącym roku podatkowym kwoty 200 tys. zł. Jest to tzw. zwolnienie podmiotowe, czyli preferencja dla mniejszych przedsiębiorców.

Art. 113 ust. 9 rozszerza zwolnienie na podatników rozpoczynających wykonywanie czynności opodatkowanych w trakcie roku. Ma ono zastosowanie, jeżeli przewidywana wartość sprzedaży, w proporcji do okresu prowadzenia działalności, nie przekroczy 200 tys. zł. Z chwilą przekroczenia traci się prawo do zwolnienia (powstaje obowiązek rejestracji do VAT jako czynny podatnik, wystawiania faktur z VAT, składania JPK_V7).

Fiskus potwierdza

Od 2026 r. limit zwolnienia wzrośnie z 200 tys. zł do 240 tys. zł, na mocy ustawy z 24.06.2025 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (DzU poz. 896). Jednocześnie jej art. 2 ust. 1 stanowi, że *podatnicy posiadający siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, u których wartość sprzedaży w 2025 r. była wyższa niż 200 tys. zł i nie przekroczyła 240 tys. zł, mogą skorzystać ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ust. 1*. Ponieważ jednak z art. 113 ust. 11 wynika, że podatnik, który utracił prawo do zwolnienia albo z niego zrezygnował, może ponownie z niego skorzystać dopiero po upływie roku, licząc od końca roku, w którym nastąpiła utrata prawa lub rezygnacja, pojawiły się wątpliwości, który z tych przepisów ma pierwszeństwo – ten, który pozwala na powrót do zwolnienia od 1.01.2026 r. podatnikom, którzy w 2025 r.

„wypadli” ze zwolnienia po przekroczeniu 200 tys. zł (ale nie 240 tys. zł), czy przepis ogólny, wymagający odczekania roku.

W odpowiedzi z **22.10.2025 r. (PT3.054.7.2025)** na interpelację poselską nr **12839 MF** wskazał, że przepis przejściowy wyłącza zasadę rocznego okresu karencji z art. 113 ust. 11 ustawy o VAT. Stanowisko to potwierdziła też **KIS w interpretacji z 21.10.2025 r. (0114-KDIP1-3.4012.787.2025.1.KAB)**.

W przywołanym piśmie KIS zwróciła również uwagę na konsekwencje spóźnionej rejestracji do VAT: po przekroczeniu 200 tys. zł konieczne jest złożenie zgłoszenia VAT-R (jeśli dotychczas podatnik był zwolniony), rozliczenie zaległych JPK_V7 oraz dla ograniczenia ryzyka karnoskarbowego – złożenie czynnego żalu wraz z zapłatą zaległego podatku i odsetek. To praktyczna przestroga dla tych, którym w 2025 r. „umknął” obowiązek rejestracyjny.

W jaki sposób wrócić do zwolnienia

Jeżeli w 2025 r. obrót podatnika nie przekroczył 240 tys. zł, może on od 1.01.2026 r. ponownie skorzystać ze zwolnienia podmiotowego. Wymaga to złożenia aktualizacji VAT-R i zmiany statusu z podatnika czynnego na podatnika zwolnionego.

Zgodnie ze stanowiskiem KIS wyrażonym w **interpretacji z 19.02.2025 r. (0114-KDIP1-3.4012.877.2024.2.KF)** art. 113 ust. 11 ustawy o VAT nie określa terminu na poinformowanie US o wyborze zwolnienia. KIS wskazała, że należy stosować zasadę z art. 96 ust. 12 ustawy o VAT (zgłaszanie zmian w terminie 7 dni od ich zaistnienia). Jednocześnie niedochowanie tego terminu nie pozbawia prawa do zwolnienia, trzeba jednak zaktualizować VAT-R i prawidłowo rozliczyć okres przejściowy.

Podsumowując: jeżeli w 2025 r. podatnik przekroczy próg 200 tys. zł (obowiązuje do końca 2025 r.), ale nie osiągnie 240 tys. zł, to utraci zwolnienie w 2025 r. i powinien zarejestrować się jako czynny podatnik VAT z chwilą przekroczenia limitu. Dzięki przepisom przejściowym nowelizacji może jednak wrócić do zwolnienia już od 1.01.2026 r., składając aktualizację VAT-R.

Należy zaznaczyć, że przepis przejściowy nowelizacji nie ma zastosowania do podatnika, który w 2025 r. dobrowolnie zrezygnował ze zwolnienia (złożył VAT-R, rejestrując się jako podatnik czynny, mimo obrotu poniżej 200 tys. zł).

Obowiązuje go wówczas roczna karencja, czyli ponowny wybór zwolnienia będzie możliwy dopiero od 1.01.2027 r. (o ile spełnione będą wszystkie jego warunki).

Przykład

Jan Kowalski prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą (usługi spawalnicze) i dotąd korzystał ze zwolnienia podmiotowego. Limit 200 tys. zł przekroczył 1.12.2025 r., ale do końca roku jego sprzedaż (netto, bez VAT) nie przekroczyła kwoty 240 tys. zł. Jego klienci to głównie konsumenci, więc zwolnienie jest dla niego korzystne.

Od 1.12.2025 r. Jan traci zwolnienie, więc powinien zaktualizować zgłoszenie VAT-R (status podatnika czynnego), wystawiać faktury z VAT począwszy od czynności, którą przekroczone tę kwotę, i rozliczyć VAT za grudzień (JPK_V7M). Od 1.01.2026 r. może wrócić do zwolnienia. W tym celu do 7.01.2026 r. powinien złożyć aktualizację VAT-R, wskazując powrót do zwolnienia przez zaznaczenie odpowiedniego kwadratu w części C1 formularza i podanie daty od kiedy (przekroczenie 7-dniowego terminu na złożenie VAT-R nie pozbawia jednak prawa do zwolnienia począwszy od wybranej daty).

Zwolnienie może oznaczać korektę

Trzeba pamiętać, że powrót do zwolnienia z VAT może się wiązać z koniecznością zwrotu części wcześniej odliczonego podatku. Dochodzi bowiem do zmiany przeznaczenia towarów lub usług – z wykorzystywanych do działalności opodatkowanej na wykorzystywane w działalności zwolnionej z VAT.

Zgodnie z art. 91 ust. 7 ustawy o VAT, w przypadku gdy podatnik:

- miał prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o całość podatku naliczonego od nabytych towarów lub usług i z tego prawa skorzystał albo
- nie miał takiego prawa,

a następnie prawo to uległo zmianie, to ma on odpowiednio obowiązek lub prawo do korekty podatku naliczonego.

Wysokość korekty zależy od tego, czego dotyczył dany zakup (np. sprzętu, samochodu, towarów handlowych czy usług) oraz jak długo był wykorzystywany w działalności po odliczeniu VAT. Korektę wykazuje się w rozliczeniu za okres, w którym nastąpiła zmiana (powrót do zwolnienia).

Bartosz Przybysz, radca prawny, doradca podatkowy

Do utraconego w 2025 r. zwolnienia z VAT można powrócić od dowolnego miesiąca przyszłego roku

Jeśli ktoś w tym roku stracił prawo do zwolnienia podmiotowego z VAT, bo jego sprzedaż przekroczyła próg 200 tys. zł, może ponownie je wybrać – o ile zmieści się w nowym limicie 240 tys. zł – i to nie tylko od 1.01.2026 r., ale od początku każdego innego miesiąca roku.

Zgodnie z przepisami przejściowymi nowelizacji ustawy o VAT z 24.06.2025 r. (DzU poz. 896), wprowadzającej nowy, wyższy próg zwolnienia podmiotowego, podatnicy VAT, u których łączna wartość sprzedaży w 2025 r. przekroczy 200 tys. zł (stary limit), lecz nie przekroczy 240 tys. zł (nowy limit), będą mogli skorzystać z tego zwolnienia już w 2026 r., czyli bez stosowania rocznego okresu karencji (o którym mowa w art. 113 ust. 11 ustawy o VAT). W tym celu należy złożyć aktualizację zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R. Czy jednak jako datę, od której podatnik będzie korzystał (korzysta) ze zwolnienia, można w nim wskazać wyłącznie 1.01.2026 r.?

Otóż nie – jeśli ktoś musiał zarejestrować się do VAT np. w listopadzie 2025 r. i z jakichś względów uzna, że chce jeszcze przez kilka miesięcy pozostać czynnym podatnikiem, a powróci do zwolnienia podmiotowego np. z początkiem maja 2026 r., to nie ma przeszkód, by tak się stało.

Jak wyjaśniło Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na pytanie Redakcji: *uwzględniając obowiązujące zasady dotyczące wyboru zwolnienia podmiotowego, podatnicy podatku VAT spełniający warunki do korzystania z tego zwolnienia będą mogli powrócić do zwolnienia od początku dowolnego miesiąca w trakcie 2026 r.*

Oczywiście muszą być spełnione warunki zwolnienia, tj. sprzedaż za 2025 r. nieprzekraczająca limitu 240 tys. zł i sprzedaż bieżąca (z 2026 r.) mieszcząca się w tym limicie. Ponadto podatnik nie może wykonywać dostaw ani świadczyć usług wyłączających stosowanie zwolnienia (wymienionych w art. 113 ust. 13 ustawy o VAT).

Na marginesie, powrót do zwolnienia z VAT w 2026 r. umożliwia przesunięcie o rok (na 2027 r.) obowiązków związanych z JPK_PIT czy JPK_CIT (jeś-

li podatnik rozliczał się z VAT co miesiąc). Niemniej, aby taki skutek wystąpił, zwolnienie musi być stosowane od początku roku. Przejście na nie od lutego czy innego miesiąca nie odroczy konieczności prowadzenia ksiąg komputerowo i przesyłania ich w elektronicznej, ustrukturyzowanej formie do US.

Anna Koleśnik, doradca podatkowy

Kwartalne rozliczenie VAT pozwala oddalić obowiązki związane z JPK_CIT i JPK_PIT

Aby odsunąć w czasie przesyłanie do US ustrukturyzowanych elektronicznych ksiąg, wystarczy przejść na kwartalne rozliczenie VAT od I kwartału 2026 r., składając aktualizację VAT-R w terminie do 25.02.2026 r.

Potwierdziło to Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na pytanie Redakcji.

Od nowego roku podatników PIT oraz CIT (z wyłączeniem największych firm), którzy przesyłają co miesiąc do US swoją ewidencję VAT (JPK_V7M), obejmie obowiązki:

- prowadzenia ksiąg (rachunkowych, pkpir, ewidencji przychodów) przy użyciu programów komputerowych,
- przesyłania ich do US bez wezwania, po zakończeniu roku podatkowego, w ustrukturyzowanej elektronicznej formie (tzw. JPK_CIT, JPK_PIT).

Pozostali podatnicy będą do tego zobowiązani począwszy od kolejnego (2027) roku. Aby dołączyć do tego grona, wystarczy przejść z miesięcznego na kwartalne rozliczenie VAT, co wymaga złożenia aktualizacji zgłoszenia VAT-R w terminie do 25. dnia 2. miesiąca kwartału, za który deklaracja kwartalna będzie złożona po raz pierwszy, i zaznaczenia w nim odpowiedniego pola informującego o wyborze rozliczenia VAT co kwartał. Według Ministerstwa Finansów, jeżeli na podstawie przepisów ustawy o VAT podatnik skutecznie wybierze kwartalne rozliczenie VAT w 2026 r., przez złożenie stosownego zawiadomienia do 25.02.2026 r., to do celów podatku dochodowego nie będzie zobowiązany – od 1.01.2026 r. – do elektronicznego prowadzenia ksiąg podatkowych i ich przesyłania w formie plików JPK po zakończeniu roku.

Nie ma więc potrzeby zmiany częstotliwości rozliczenia już od III kwartału 2025 r. (przez złożenie stosownej aktualizacji VAT-R do 25 listopada), bo to, że w styczniu 2026 r. do US zostanie przesłany plik JPK_V7M za grudzień 2025 r., nie spowoduje objęcia obowiązkami w zakresie JPK_CIT/JPK_PIT podatnika, który w terminie do 25.02.2026 r. zadeklaruje przejście na kwartalne rozliczenie VAT.

— Anna Koleśnik, doradca podatkowy

Można będzie odliczyć VAT z faktury wystawionej z pominięciem KSeF

Nabywca zachowuje prawo do odliczenia podatku z faktur wystawionych – wbrew obowiązкови – poza Krajowym Systemem e-Faktur, jeśli dokumentują one rzeczywiste zdarzenia gospodarcze.

Potwierdziła to **KIS w interpretacji z 18.11.2025 r. (0112-KDIL1-3.4012.722.2025.1.MR)**. Wynika z niej, że wprowadzenie od 1.02.2026 r. wymogu wystawiania faktur ustrukturyzowanych w KSeF nie wpływa na podstawową zasadę konstrukcyjną VAT – jego neutralność dla podatników wykonujących działalność opodatkowaną.

Wniosek o interpretację złożyła spółka, która od 1.02.2026 r. będzie otrzymywać od dostawców faktury w różnych formach: papierowe, elektroniczne (zdefiniowane w art. 2 pkt 32 ustawy o VAT), ustrukturyzowane, wystawiane w KSeF. Pytała, czy jeśli dostawca – mimo ustawowego obowiązku – wystawi fakturę poza KSeF, nadal będzie mogła korzystać z prawa do odliczenia VAT. Wskazywała, że przyczyny tego mogą być różne, np. wystawca:

- błędnie oceni, że od 1.02.2026 r. nie ma obowiązku wystawiania faktur ustrukturyzowanych, bo nie spełnia kryterium przychodowego (tj. powinien takie faktury wystawiać dopiero od kwietnia 2026 r.),
- z powodu awarii czy niedostępności KSeF prześle fakturę poprawną pod względem merytorycznym, ale w innej formie niż ustrukturyzowana,
- wbrew obowiązкови nie udostępni w KSeF faktur wystawianych w ramach trybów awaryjnych.

Spółka podnosiła, że żaden przepis nie nakazuje nabywcy, by weryfikował zasadność wystawiania przez sprzedającego faktury w określonej postaci, zwłaszcza badał, czy kontrahent był uprawniony do wystawiania faktur poza KSeF. Nie została również nałożona na nabywcę sankcja w postaci zakazu odliczenia VAT, w sytuacji gdy faktura, wbrew obowiązкови, będzie wystawiona (i tym samym otrzymana) poza KSeF. Negatywne konsekwencje mają dotyczyć jedynie wystawcy faktury (zgodnie z art. 106ni ust. 1 ustawy o VAT od 1.01.2027 r. naczelnik US nałoży na niego karę pieniężną).

KIS podkreśliła, że prawo do odliczenia podatku zapłaconego w cenie towarów i usług związanych z działalnością gospodarczą jest jedną z podstawowych zasad konstrukcji VAT. Wszelkie jego ograniczenia wpływają na neutralność podatku i mogą wynikać tylko z wyraźnej regulacji ustawowej.

Aby skorzystać z tego prawa, muszą być spełnione warunki z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT (posiadanie przez podatnika statusu czynnego, zarejestrowanego podatnika VAT oraz związek zakupionych towarów i usług z czynnościami opodatkowanymi), a ponadto nie mogą zaistnieć przesłanki negatywne, wskazane w art. 88. Ten ostatni przepis enumeratywnie określa, w jakich przypadkach podatnik jest pozbawiony prawa do odliczenia. Nie ma w nim powołania na sytuację, gdy podatek naliczony wynika z faktur dokumentujących nabycie towarów i usług, wystawionych – wbrew obowiązкови – poza KSeF.

Co prawda, prawidłowe wystawienie faktury papierowej, elektronicznej czy ustrukturyzowanej, pod kątem formalnym i materialnym, stanowi – według KIS – spełnienie jednej z przesłanek skorzystania z prawa do odliczenia, ale jej wystawienie poza KSeF nie powoduje, że wadliwie wystawiony dokument nie stanowi dowodu istnienia tego prawa.

Spółka może zatem odliczyć VAT z faktur zakupowych wystawionych przez dostawców wbrew obowiązкови bez użycia KSeF, przy założeniu że spełnione będą pozostałe warunki uprawniające ją do odliczenia.

Analogiczny pogląd KIS wyraziła także w **interpretacjach z 20.10.2025 r. (0114-KDIP1-3.4012.739.2025.1.AMA)**, **12.08.2025 r. (0114-KDIP1-3.4012.507.2025.1.JG)** i **4.03.2025 r. (0114-KDIP1-3.4012.838.2024.1.MPA)**.

Krzysztof Hałub

WH-OSC nie warto składać z wyprzedzeniem

Oświadczenie potwierdzające, że płatnik podatku u źródła (WHT) zweryfikował warunki stosowania ulg w tym podatku i ma dokumenty potwierdzające prawo do nich, musi być złożone po przekroczeniu limitu płatności na rzecz podmiotu powiązanego (2 mln zł), nie wcześniej. W przeciwnym razie nie wywoła skutków prawnych.

Tak wynika z **interpretacji Szefa KAS z 4.10.2025 r. (DOP12.8221.3.2025)**, zmieniającej wcześniejszą, korzystną dla płatnika interpretację KIS.

Oświadczenie płatnika WHT pozwala na wyłączenie procedury pay & refund (przewidzianej w art. 26 ust. 2e updop) przy wypłacie odsetek, dywidend i należności licencyjnych zagranicznym podmiotom powiązanym. Polega ona na tym, że po przekroczeniu w roku podatkowym, obowiązującym u płatnika, limitu 2 mln zł płatności na rzecz danego podmiotu powiązanego, od nadwyżki należy pobrać WHT według stawki wskazanej w updop, bez możliwości zastosowania stawki niższej lub zwolnienia podatkowego przewidzianego w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania (upo). Następnie można się ubiegać o zwrot podatku.

Jeżeli płatnik oświadczy, że:

- ma dokumenty wymagane do zastosowania stawki WHT albo zwolnienia lub niepobrania tego podatku, na podstawie przepisów szczególnych bądź upo,
- po przeprowadzeniu weryfikacji warunków ww. ulg nie miał wiedzy uzasadniającej przypuszczenie, że istniały okoliczności wykluczające możliwość ich zastosowania,

może przy wypłacie nie pobrać WHT od nadwyżki ponad 2 mln zł, a także od kolejnych wypłat, które nastąpią do końca roku podatkowego.

Płatnik składa takie oświadczenie do właściwego naczelnika US (na formularzu WH-OSC) dwukrotnie:

- tzw. pierwotne – **nie później niż ostatniego dnia 2. miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do przekroczenia kwoty 2 mln zł,**
- tzw. następcze – w terminie **do ostatniego dnia miesiąca następującego po zakończeniu roku podatkowego** (jeżeli dokonywał kolejnych wypłat po tej, którą przekroczył limit 2 mln zł).

W sprawie rozpatrywanej przez Szefa KAS spółka komandytowa, wypłacająca co miesiąc odsetki na rzecz podmiotu cypryjskiego, złożyła pierwotne oświadczenie WH-OSC w maju, zakładając, że w trakcie roku kwota wypłat przekroczy 2 mln zł. Zrobiła to przed miesiącem osiągnięcia tego progu, co – według niej – było dopuszczalne, bo art. 26 ust. 7c updop wskazuje jedynie termin graniczny, a nie początkowy („nie później niż”). Jej zdaniem można zatem takie oświadczenie złożyć dowolnie wcześniej.

KIS uznała to stanowisko za prawidłowe. Szef KAS zmienił interpretację, argumentując, że:

- WH-OSC – zgodnie z art. 26 ust. 7a updop – dotyczy wiedzy płatnika o spełnieniu przez podatnika warunków preferencji podatkowych „na dzień dokonywania wypłaty”, a nie jest wyrazem jego przypuszczeń dotyczących przyszłości – płatnik nie może wiedzieć z góry, czy podatnik będzie spełniał wszystkie warunki przy przyszłych wypłatach (np. czy zachowa rezydencję, czy nadal będzie rzeczywistym właścicielem należności),
- płatnik może skutecznie złożyć WH-OSC dopiero po przekroczeniu w danym roku limitu 2 mln zł – złożenie oświadczenia wcześniej jest bezskuteczne,
- updop wyznacza tylko termin końcowy, ale nie oznacza to dowolności co do dnia złożenia WH-OSC – również zeznanie CIT-8 składa się „nie później niż”, lecz nie można go złożyć przed zakończeniem roku podatkowego.

Jeśli więc płatnik złoży WH-OSC na początku roku, „profilaktycznie”, albo przed faktycznym przekroczeniem progu – to nie wywoła ono skutków określonych w art. 26 ust. 7a updop, nie zniesie zatem obowiązku stosowania mechanizmu pay & refund. Z interpretacji zmieniającej wynika także, że skoro samo oświadczenie było nieskuteczne, jego korekta też nie będzie miała prawnego znaczenia – nie „urатуje” oświadczenia złożonego przedwcześnie.

Należy pamiętać, że złożenie WH-OSC **po wyznaczonym w updop terminie** również będzie nieskuteczne, co potwierdził MF w **odpowiedzi z 22.03.2023 r. (DD9.054.1.2023) na interpelację poselską nr 39620**.

Anna Koleśnik, doradca podatkowy

Więcej nt. zasad poboru WHT piszemy w artykule [Rozliczenie podatku u źródła – przewodnik po obowiązkach płatników](#), „Rachunkowość” 2025, nr 12.

Od wynagrodzenia wspólnika za prowadzenie spraw spółki należy się estoński CIT

Kwoty wypłacane komplementariuszom i komandytariuszom za prowadzenie spraw spółki komandytowej stanowią dla niej dochód z tytułu ukrytych zysków, opodatkowany ryczałtem od dochodów spółek. Dzieje się to bowiem za wiedzą wspólników i wynika z ich decyzji.

Tak stwierdził **Szef KAS w interpretacji zmieniającej z 7.11.2025 r. (DOP12.8221.9.2025)**.

W umowie spółki, która zwróciła się o jej wydanie, znajduje się zapis, że za prowadzenie jej spraw zarówno komplementariusz, jak i komandytariusz mogą otrzymywać wynagrodzenie. Chociaż – co do zasady – komandytariusz nie ma prawa ani obowiązku prowadzenia spraw spółki, wspólnicy chcą zmienić umowę spółki i takie prawo (obowiązek) mu przyznać. Wynika to z faktycznych potrzeb biznesowych spółki. Nabywanie usług wspólników jest niezbędne do prowadzenia przez spółkę działalności. Będą one świadczone „na stałe”, nie jednorazowo.

Wysokość wynagrodzenia zostanie ustalona uchwałą wspólników, na warunkach rynkowych. Nie będzie uzależniona od wysokości przychodów czy dochodów spółki. Wynagrodzenie nie ma związku z udziałem wspólników w zysku czy stratach spółki (należy się także, gdy sprawozdanie finansowe spółki nie wykaże zysku) i nie służy dokapitalizowaniu podmiotu powiązanego. Będzie wypłacane wyłącznie na podstawie umowy spółki i uchwały wspólników. Między spółką a uprawnionymi wspólnikami nie została zawarta dodatkowa umowa (o pracę, zlecenia czy o świadczenie usług) dotycząca prowadzenia jej spraw.

Spółka pytała, czy wynagrodzenie może być potraktowane jako tzw. ukryty zysk, objęty estońskim CIT. KIS stwierdziła, że nie.

Szef KAS był odmiennego zdania. Przypomniał, że ukrytymi zyskami, opodatkowanymi estońskim CIT na podstawie art. 28m ust. 1 pkt 2 updop, są wyłącznie te świadczenia sprzedane lub nabyte przez spółkę objętą ryczałtem, inne niż podzielony zysk, które zostały wykonane w związku z prawem do udziału w zysku na rzecz wspólników (akcjonariuszy) tej spółki lub podmiotów z nimi powiązanych i które nie zostały wyłączone z tego katalogu w art. 28m

ust. 4 updog. Nie ma przy tym znaczenia forma, charakter ani źródło finansowania tych świadczeń.

Jest związek z prawem do udziału w zysku

Według Szefa KAS nie ulega wątpliwości, że wypłata opisanego wynagrodzenia nie następuje na skutek podziału zysku, a jego beneficjentem jest wspólnik spółki. Na to, że stanowi świadczenie wykonywane w związku z prawem do udziału w zysku, wskazują regulacje Ksh.

Co do zasady za prowadzenie spraw spółki wspólnik nie otrzymuje wynagrodzenia (art. 46 Ksh). Może ono jednak zostać wypłacone, jeśli tak wynika z umowy spółki lub uchwały wspólników (art. 37 § 1 i art. 46 w zw. z art. 103 § 1 Ksh). Zdaniem Szefa KAS nie sposób tym samym dowieść, że *ustanowienie wynagrodzenia wspólników spółki komandytowej (komplementariusza lub komandytariusza) za prowadzenie spraw spółki dzieje się w oderwaniu od uzgodnień poczynionych między wspólnikami. Oznacza to, że w tej sytuacji mamy do czynienia z prawem do udziału w zysku, ponieważ wspólnik otrzymuje specjalne prawo do otrzymania wynagrodzenia, które jest przyznawane na mocy decyzji wspólników. Tego typu wynagrodzenie nie mogłoby zostać przyznane żadnej osobie postronnej i bezpośrednio dotyczy wpływu wspólnika na funkcjonowanie oraz podejmowane przez spółkę decyzje.*

(...) Podsumowując, ustanowienie wynagrodzenia dla komplementariuszy, jak i komandytariusza dzieje się za wiedzą i wynika z decyzji wspólników spółki. Tym samym, tego typu działania będą wypełniały przesłankę związku z prawem do udziału w zysku.

W konsekwencji, wynagrodzenie za prowadzenie spraw spółki podlega opodatkowaniu jako ukryty zysk.

Zapłata za powtarzające się świadczenia niepieniężne

Identycznie Szef KAS wypowiedział się w **interpretacji z 22.20.2025 r. (DOP12.8221.8.2025)**, dotyczącej spółki komandytowo-akcyjnej. Dodał, że z tych samych przyczyn ukrytym zyskiem jest również wypłacane jej akcjonariuszom (zgodnie z art. 356 Ksh) wynagrodzenie z tytułu wykonywania powtarzających się świadczeń niepieniężnych na rzecz spółki, do których byli oni

zobowiązani na mocy statutu spółki (polegających m.in. na kontaktowaniu się z klientami i urzędem celnym, pozyskiwaniu nowych dostawców, wdrażaniu pracowników, badaniu jakości towaru, weryfikacji zleceń od klientów, przekazywaniu dokumentacji do biura rachunkowego, aktualizacji strony internetowej). Nie pomogła argumentacja, że zostało ono przyznane na warunkach rynkowych, jest niezbędne do prowadzenia działalności spółki, nie ma związku z podziałem zysku wykazanego w sprawozdaniu finansowym, bo jest kosztem ponoszonym przez spółkę podczas wykonywania działalności w trakcie roku, a wspólnik zna najlepiej uwarunkowania gospodarcze i ma kompetencje pozwalające spełnić wymagania spółki co do świadczonych usług.

Krzysztof Hałub

Więcej nt. dochodu z ukrytych zysków jest mowa w [Zamknięciu roku 2025](#).

Ustalenie właściwej stawki ryczału wciąż sprawia problem – czy będzie wiążąca klasyfikacja statystyczna?

Przedsiębiorcy rozliczający się z PIT w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych mają kłopot z ustaleniem właściwych stawek podatku. Są one uzależnione od rodzaju wykonywanej działalności, a więc od jej klasyfikacji statystycznej (PKWiU). KIS odmawia pomocy w tym zakresie, a procedura przed Głównym Urzędem Statystycznym nie ma określonych ram czasowych i często nie daje jednoznacznej odpowiedzi.

W dodatkowych informacjach do interpretacji indywidualnych KIS zastrzega, że nie rozstrzyga o prawidłowości klasyfikacji usług do odpowiedniego grupowania PKWiU (twierdząc, że zasady formalnego przyporządkowania towarów i usług do grupowań statystycznych nie są przepisami prawa podatkowego). Interpretacja daje ochronę tylko wtedy, gdy rzeczywisty stan rzeczy pokrywa się ze stanem faktycznym (lub zdarzeniem przyszłym) przedstawionym we wniosku. Zmiana któregośkolwiek elementu opisu sprawy powoduje więc

utrata aktualności interpretacji (np. **pisma KIS z 3.09.2025 r., 0112-KDSL1-1.4011.410.2025.3.DS, i 17.12.2024 r., 0112-KDSL1-2.4011.594.2024.2.AP**). Oznacza to, że jeśli podatnik w treści wniosku błędnie wskazał klasyfikację statystyczną swoich usług, interpretacja nie chroni go przed potencjalną dopłatą podatku czy zapłatą odsetek ani przed odpowiedzialnością karnoskarbową.

Na sądy można liczyć, ale nie na szybkie załatwienie sprawy

Takie stanowisko KIS budzi wątpliwości w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych. **NSA w wyroku z 29.11.2017 r. (I FSK 179/16)** stwierdził, że klasyfikacje statystyczne wskazane w przepisach podatkowych są elementem normy prawnej określającej sposób opodatkowania i podlegają wykładni dokonywanej przez organy podatkowe. Gdyby symbol PKWiU uznać wyłącznie za element stanu faktycznego (lub zdarzenia przyszłego), organ interpretacyjny byłby nim związany, co w sprawach, w których od klasyfikacji zależy stawka podatku, pozabawiałoby interpretację sensu. Organ, nie mogąc zmienić klasyfikacji, musiałby podzielić stanowisko wnioskodawcy.

Niewskazanie we wniosku właściwego symbolu PKWiU może skutkować wieloletnim postępowaniem sądowoadministracyjnym, i to dotyczącym tylko wydania interpretacji, a nie ustalenia właściwej stawki podatku. Tymczasem podatek dochodowy trzeba płacić na bieżąco. Dlatego przedsiębiorcy często wybierają alternatywę, czyli uprzednio występują o opinię klasyfikacyjną do Ośrodka Klasyfikacji i Nomenklatur Urzędu Statystycznego w Łodzi (OKN US w Łodzi). Także ta ścieżka ma jednak wady.

Postępowanie przed urzędem statystycznym

Zgodnie z art. 25 i art. 40 ustawy z 29.06.1995 r. o statystyce publicznej (tekst jedn. DzU z 2024 r. poz. 1799) jednostki służb statystyki publicznej są uprawnione do interpretowania obowiązujących standardów klasyfikacyjnych, w tym Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) wprowadzonej rozporządzeniem RM z 4.09.2015 r. (DzU poz. 1676).

Z pkt 7.3 zasad metodycznych PKWiU wynika, że zaliczenie określonego produktu (wyrobu lub usługi) do właściwego grupowania PKWiU 2015 należy

do obowiązków producenta (usługodawcy). To on dysponuje informacjami niezbędnymi do prawidłowej klasyfikacji, takimi jak rodzaj użytych surowców, technologia wytwarzania, konstrukcja oraz przeznaczenie wyrobu lub charakter usługi. Natomiast informacje wydawane przez OKN US w Łodzi nie stanowią rozstrzygnięcia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, a mają jedynie charakter interpretacji standardów klasyfikacyjnych.

Klasyfikacja danej usługi odbywa się wyłącznie na podstawie opisu przedstawionego przez wnioskodawcę. OKN US w Łodzi nie ma wpływu na rzetelność tego opisu, nie weryfikuje samodzielnie stanu faktycznego i nie dysponuje informacjami o stawkach podatkowych (nie należą one do zakresu jego właściwości). Klasyfikacja opiera się na standardach statystycznych, a nie na przepisach podatkowych.

W praktyce przedsiębiorcy muszą się liczyć z długim oczekiwaniem (zdarzały się sprawy trwające nawet około roku). Bywa też, że ośrodek wskazuje zbyt ogólne grupowanie PKWiU, co w konsekwencji nie pomaga w wyborze właściwej stawki ryczałtu.

Jakie branże mają największy problem

Z interpretacji KIS wynika, że największe trudności z ustaleniem właściwej stawki ryczałtu ma branża informatyczna. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2b lit. b uzpd stawka 12% ma zastosowanie do przychodów m.in. z: doradztwa w zakresie sprzętu komputerowego (PKWiU 62.02.10.0), oprogramowania (PKWiU ex 62.01.1), ujętych w grupowaniu „Oryginały oprogramowania komputerowego” (PKWiU 62.01.2), doradztwa w zakresie oprogramowania (PKWiU ex 62.02), instalowania oprogramowania (PKWiU ex 62.09.20.0) oraz zarządzania siecią i systemami informatycznymi (PKWiU 62.03.1). W pozostałych przypadkach stosuje się stawkę 8,5% na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 5 lit. a uzpd, w szczególności dla:

- PKWiU 62.01.12.0 „Usługi związane z projektowaniem i rozwojem technologii informatycznych dla sieci i systemów komputerowych”,
- PKWiU 62.02.30.0 „Usługi pomocy technicznej w zakresie technologii informatycznych i sprzętu komputerowego”,

o ile są to rzeczywiście usługi wsparcia, a nie udział w wytwarzaniu oprogramowania.

Problemy klasyfikacyjne dotyczą także szeroko rozumianego doradztwa biznesowego. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. m uzpd stawka 15% obejmuje przychody ze świadczenia usług firm centralnych (head office) oraz usług doradztwa związanego z zarządzaniem (PKWiU ex dział 70), z wyjątkiem doradztwa dotyczącego zarządzania rynkiem rybnym (PKWiU 70.22.16), innych niż świadczone w ramach wolnych zawodów.

W praktyce 15-proc. stawka obejmuje m.in. usługi doradcze związane z zarządzaniem (PKWiU 70.22.1), takie jak:

- doradztwo strategiczne (PKWiU 70.22.11),
- doradztwo w zakresie zarządzania finansami, z wyłączeniem podatków (PKWiU 70.22.12),
- doradztwo dotyczące zarządzania rynkiem (PKWiU 70.22.13),
- doradztwo w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi (PKWiU 70.22.14),
- doradztwo dotyczące zarządzania produkcją (PKWiU 70.22.15),
- doradztwo w zakresie zarządzania łańcuchem dostaw oraz inne doradztwo w obszarze zarządzania (PKWiU 70.22.16),
- zarządzanie procesami gospodarczymi (PKWiU 70.22.17).

Stawka 15% nie dotyczy jednak:

- pozostałych usług zarządzania projektami z wyłączeniem projektów budowlanych (PKWiU 70.22.2),
- pozostałych usług doradztwa związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej (PKWiU 70.22.3).

W takich przypadkach stosuje się stawkę 8,5% na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 5 lit. a uzpd.

Warto podkreślić, że wskazane kody obejmują zbliżone kategorie usług, a jednocześnie są często niedostosowane do realiów rynkowych (rzeczywiściego przedmiotu działalności). To utrudnia podatnikom prawidłową klasyfikację. Istnieje więc ryzyko, że część przedsiębiorców, nie zawsze z własnej winy, stosuje niewłaściwą stawkę ryczałtu. Przy relatywnie wysokich wynagrodzeniach w tych branżach różnica 3,5 punktu procentowego (stawka 12% vs. 8,5%) lub 6,5 punktu procentowego (stawka 15% vs. 8,5%) może generować istotną niedopłatę podatku wraz z odsetkami za zwłokę od tej zaległości podatkowej.

Co na to resort finansów

Kwestie te zostały podniesione w **odpowiedzi MF z 7.10.2025 r. (DD2.054.15.2025) na interpelację poselską nr 11774**. Wynika z niej, że resort finansów nie planuje zmian w uzpd ani wydania interpretacji ogólnej, która przesądzałaby, że KIS jest zobowiązana weryfikować klasyfikację statystyczną. Tym samym podatnicy nadal będą musieli dochodzić swoich racji w postępowaniu sądowoadministracyjnym.

MF dodał, że obecnie czas oczekiwania na opinię jest krótszy i nie przekracza 3 mies. Dłuższe terminy w przeszłości wynikały z dużej popularności ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych po zmianach wprowadzonych przez Polski Ład. Odnosząc się do nieprecyzyjnych klasyfikacji, wskazał, że opinie OKN US w Łodzi mogą sugerować kilka możliwych grupowań PKWiU, gdy opis stanu faktycznego jest zbyt ogólny. Ostateczny wybór klasyfikacji statystycznej należy jednak do wnioskodawcy.

„Światłem w tunelu” może być dla przedsiębiorców informacja, że wobec sygnalizowanych w interpelacji problemów MF rozważa wprowadzenie rozwiązań ułatwiających klasyfikację usług według PKWiU, np. odrębnego instrumentu klasyfikacyjnego (analogicznego do wiążącej informacji stawkowej w VAT czy wiążącej informacji akcyzowej), który pozwalałby na urzędową weryfikację przyporządkowania usługi na potrzeby podatków dochodowych.

Realizacja zapowiedzi MF mogłaby znacząco ułatwić dobór stawek ryczałtu. Warto rozważyć rozszerzenie takiego instrumentu na Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT) do celów amortyzacji podatkowej, bo w tym zakresie również pojawiają się liczne wątpliwości.

————— **Bartosz Przybysz**, radca prawny, doradca podatkowy

Nie będzie ogłoszenia w MSiG o zawarciu czy zmianie umowy spółki handlowej

Od 29.11.2025 r. nie ma już obowiązku publikacji w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisów dokonanych w KRS.

Zniósła go ustawa z 26.09.2025 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw (DzU poz. 1556, dalej nowelizacja). To oczekiwana przez przedsiębiorców deregulacja, eliminująca dublowanie informacji o spółkach oraz związane z tym koszty (100 zł za każde ogłoszenie) i opóźnienia.

MSiG to ogólnopolski dziennik urzędowy przeznaczony do zamieszczania obwieszczeń lub ogłoszeń wymaganych przez przepisy prawa. Dotychczas każdy wpis w KRS musiał być ogłoszony w tym publikatorze, co generowało znaczne koszty dla przedsiębiorców. Teraz nie będą już obciążani opłatami za publikacje np. wpisu spółki do rejestru przedsiębiorców czy zmiany wpisu dotyczącej wniesienia wkładu do spółki albo podwyższenia kapitału zakładowego. Stąd – jako bezprzedmiotowy – wykreślono też art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy o PCC, pozwalający na odliczanie od podstawy opodatkowania PCC z tytułu umowy spółki opłat za zamieszczenie w MSiG ogłoszenia o tych wpisach.

W myśl zmienionego art. 1 ust. 3 ustawy z 22.12.1995 r. o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego (tekst jedn. DzU z 2023 r. poz. 1395) nadal będą w nim publikowane:

- ogłoszenia wymagane przez Ksh,
- ogłoszenia przewidziane przepisami Kodeksu postępowania cywilnego, o ile obowiązek ich ogłaszania wynika z tej ustawy,
- inne obwieszczenia i ogłoszenia, jeżeli ich ogłoszenie w MSiG jest wymagane lub dopuszczone przez ustawy.

Przykładowo, przepisy Ksh wymagają publikacji w MSiG ogłoszeń o uchwaleniu obniżenia kapitału zakładowego (art. 264 § 1), otwarciu likwidacji spółki (art. 279), połączeniu spółek (art. 508) czy o przekształceniu przedsiębiorcy w spółkę kapitałową (art. 584¹²). Do ogłoszenia w MSiG nadal trzeba będzie przekazywać – na podstawie art. 70 uor – sprawozdania finansowe jednostek nieobjętych wpisem do KRS, a podlegających obowiązkowemu badaniu przez

firmę audytorską, czyli przedsiębiorstw osób fizycznych oraz spółek cywilnych (nie przesyła się ich do KRS, koszt ogłoszenia – 500 zł).

W przepisach przejściowych nowelizacji zapisano, że w przypadku rozbieżności między wpisem do KRS a ogłoszeniem w MSiG, opublikowanym przed jej wejściem w życie, obowiązuje wpis w KRS. Osoba trzecia może się powoływać na treść ogłoszenia, chyba że podmiot wpisany do KRS udowodni, że wiedziała o treści wpisu.

Krzysztof Hałub

rachunkowość

nowe wydanie

<https://rachunkowosc.com.pl/zamkniecie-roku-2025>

Temat miesiąca

JPK_PIT – papierowe księgi odchodzą do lamusa

Od 2026 r. pierwsza grupa podatników PIT zostanie objęta obowiązkiem prowadzenia ksiąg przy użyciu programów komputerowych oraz cyklicznego – bez wezwania – przesyłania ich do US w elektronicznej, ustrukturyzowanej formie. Chodzi o tych, którzy rozliczają się z VAT co miesiąc, sporządzając pliki JPK_V7M.

Anna Koleśnik **doradca podatkowy**

Elektronizacja obejmie księgi rachunkowe, podatkową księgę przychodów i rozchodów (pkpir), a także ewidencję przychodów prowadzoną przez podatników ryczału od przychodów ewidencjonowanych, a ponadto ewidencję środków trwałych i wnip oraz wykaz środków trwałych i wnip (u podatników ryczału).

Przepisy wprowadzające nowy obowiązek (tzw. Polski Ład, czyli ustawa z 29.10.2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, DzU poz. 2105 ze zm.) były wielokrotnie nowelizowane. W efekcie podatnicy zyskali więcej czasu na dostosowanie swoich systemów informatycznych do nowych wymogów.

Co się zmieni

Obecnie podatnicy PIT, którzy dobrowolnie prowadzą księgi (rachunkowe, pkpir czy ewidencję przychodów na potrzeby ryczału) przy użyciu programów komputerowych, mogą być wezwani przez organy podatkowe do przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, wskazując rodzaj ksiąg

podatkowych oraz okres, którego dotyczą (art. 193a Op). Jest to tzw. JPK na żądanie (struktury JPK_KR, JPK_PKPIR, JPK_EWP).

Ten obowiązek nie zniknie po 31.12.2025 r., wejdą natomiast w życie nowe (tzw. JPK_PIT):

- 1) prowadzenia ksiąg przy użyciu programów komputerowych,
- 2) cyklicznego (bez wezwania) przekazywania tych ksiąg do organów podatkowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a § 2 Op, na zasadach dotyczących przesyłania ksiąg podatkowych lub ich części określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 193a § 3 Op.

Będą one ciążyć na:

- osobach fizycznych, przedsiębiorstwach w spadku, spółkach cywilnych osób fizycznych, spółkach cywilnych osób fizycznych i przedsiębiorstwach w spadku, spółkach jawnych osób fizycznych oraz spółkach partnerskich, wykonujących działalność gospodarczą, a także na osobach prowadzących działy specjalne produkcji rolnej (zobligowanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych lub prowadzących je dobrowolnie) – w zakresie prowadzonych przez nie ksiąg rachunkowych bądź pkpir, a także ewidencji środków trwałych oraz wnip (art. 24a ust. 1e updof),
- osobach fizycznych, przedsiębiorstwach w spadku będących podatnikami ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz spółkach (cywilnej i jawnej osób fizycznych oraz cywilnej osób fizycznych i przedsiębiorstwa w spadku), których wspólnicy są opodatkowani w tej formie – w zakresie ewidencji przychodów, a także wykazu środków trwałych oraz wnip (art. 15 ust. 12 ustawy z 20.11.1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, tekst jedn. DzU z 2025 r. poz. 843).

Od kiedy obowiązek

Od 1.01.2026 r. obowiązkami tymi zostaną objęte podmioty, które rozliczają się z VAT co miesiąc (przesyłając JPK_VAT7M), a rok później – pozostałe. Można je odroczyć na rok kolejny (2027) przez zmianę miesięcznego rozliczenia VAT na kwartalne (o czym US powinien być poinformowany w zgłoszeniu VAT-R zło-

żonym do 25. dnia 2. miesiąca kwartału, za który deklaracja kwartalna będzie złożona po raz pierwszy – art. 99 ust. 3 ustawy o VAT). Jednak nie każdy może zmienić częstotliwość rozliczenia na kwartalną – trzeba mieć status małego podatnika VAT, zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny przez ponad 12 mies., i nie dokonywać określonego rodzaju transakcji (por. art. 99 ust. 3a ustawy o VAT).

Rok podatkowy/obrotowy, za który księgi będą przesyłane po raz pierwszy	Podatnicy PIT (w tym ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych)
2026	czynni podatnicy VAT zobowiązani do wysyłania ewidencji miesięcznej (JPK_VAT7M)
2027	pozostali

Inne rozwiązanie, dostępne dla każdego małego podatnika (por. art. 21 ust. 1 i 6 ustawy o VAT), to **wyбір kasowej metody rozliczenia VAT**, która z automatu oznacza przejście na kwartalny system rozliczeń (art. 99 ust. 2 ustawy o VAT). Aktualizację zgłoszenia VAT-R należy złożyć przed początkiem okresu rozliczeniowego, od którego podatnik chce stosować tę metodę (a zatem **do końca grudnia, jeśli metoda kasowa miałaby obowiązywać od 1.01.2026 r.**). Podatnik, który wybierze tę metodę, przez 12 mies. musi stosować specyficzne zasady rozliczenia (wykazywanie VAT należnego co do zasady dopiero po uregulowaniu należności przez kontrahenta, odliczenie VAT dopiero po zapłacie za fakturę, adnotacja „metoda kasowa” na fakturach).

Trzeba tu dodać, że w odpowiedzi na wątpliwość, na jaki dzień badać, czy podatnik jest zobowiązany do wysyłki JPK_PIT (może się to bowiem w trakcie 2026 r. zmieniać w związku ze zmianą w zakresie obowiązku składania JPK_VAT7M), Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że **na dzień zaprowadzenia ksiąg**. Jak czytamy w informacji opublikowanej w bazie eureka ([id_666423](#)): *Obowiązek przesyłania ksiąg podatkowych w formie ustrukturyzowanej JPK jest powiązany z obowiązkiem ich elektronicznego prowadzenia. W dacie zaprowadzenia ksiąg należy zatem sprawdzić, czy księgi te muszą być prowa-*

dzzone w formie elektronicznej. Jeżeli w dacie zaprowadzenia ksiąg wystąpi obowiązek ich prowadzenia w formie elektronicznej, to po zakończeniu roku podatkowego wystąpi również obowiązek ich przesyłania w formie plików JPK. Jeżeli taki obowiązek nie wystąpi w dacie zaprowadzenia ksiąg podatkowych, to konsekwentnie, nie będzie też obowiązku ich przesyłania w formie plików JPK po zakończeniu roku podatkowego.

Przykład

Pani Ewa rozpoczęła działalność 1.02.2026 r. Na ten dzień zaprowadziła pkpir. Wybrała metodę kasową rozliczenia VAT, więc nie ma obowiązku przesyłania plików JPK_VAT7M, tylko rozlicza się z VAT kwartalnie. Nie jest zatem jednocześnie zobowiązana do prowadzenia pkpir przy użyciu programów komputerowych oraz wysyłki JPK_PIT za 2026 r.

Przykład

Pan Roman kontynuuje w 2026 r. działalność rozpoczętą w 2025 r. Jest podatnikiem ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, prowadzi ewidencję przychodów. Korzysta ze zwolnienia podmiotowego od VAT. Załóżmy, że we wrześniu 2026 r. z uwagi na przekroczenie limitu sprzedaży utraci prawo do tego zwolnienia. Nawet jeśli będzie rozliczać VAT miesięcznie (przesyłać JPK_VAT7M), nie będzie mieć obowiązku prowadzenia ewidencji przychodów przy użyciu programów komputerowych ani obowiązku wysyłki JPK_PIT za 2026 r. Na dzień zaprowadzenia ewidencji przychodów (1.01.2026 r.) był bowiem podatnikiem zwolnionym od VAT, niezobligowanym do wysyłki JPK_VAT7M.

Przykład

Pani Wiesława kontynuuje w 2026 r. działalność rozpoczętą w trakcie 2025 r.; prowadzi pkpir. W styczniu i lutym 2026 r. była zobligowana do miesięcznego rozliczania VAT (przesyłania JPK_VAT7M), ale od kwietnia może już wybrać rozliczenie kwartalne (upłynie 12-miesięczny okres karencji). Zmiana częstotliwości rozliczenia VAT nie zmieni nic w zakresie jej obowiązków związanych z JPK_PIT – nadal będzie musiała prowadzić pkpir przy użyciu programów komputerowych i wysłać ją po zakończeniu roku do US w ustrukturyzowanej formie.

Przykład

W 2025 r. pan Krzysztof rozliczał VAT w okresach miesięcznych. JPK_VAT7 za grudzień 2025 r. przesłał do 25.01.2026 r. O tym, że wybiera kwartalny sposób roz-

liczenia, poinformował US w VAT-R złożonym w terminie do 25.02.2026 r., co jest warunkiem przesyłania JPK_VAT7K za I kwartał 2026 r. Tym samym można uznać, że według stanu na dzień zaprowadzenia (1.01.2026 r.) pcpir nie był on zobowiązany do przesyłania JPK_VAT7M. Skoro za cały 2026 r. będzie zobligowany do przesyłania JPK_VAT7K, to nie powinny go za ten rok dotyczyć obowiązki związane z JPK_PIT.

Potwierdziło to również Ministerstwo Finansów w odpowiedzi na pytanie Redakcji: *Jeżeli (...) na podstawie przepisów ustawy o podatku VAT zostanie skutecznie dokonany wybór kwartalnego rozliczenia podatku VAT w 2026 r., poprzez złożenie stosownego zawiadomienia do 25.02.2026 r., to dla celów podatku dochodowego podmioty, które dokonają takiego wyboru, nie będą obowiązane od 1.01.2026 r. do elektronicznego prowadzenia ksiąg podatkowych i ich przesyłania w formie plików JPK po zakończeniu roku.*

Termin i adresat

Księgi podatników PIT mają być przekazywane organom podatkowym w ramach JPK_PIT **tylko raz w roku**, po zakończeniu roku podatkowego, w terminie do dnia upływu terminu złożenia zeznania, o którym mowa w art. 45 ust. 1 updog lub w art. 21 ust. 2 pkt 2 uzpd, czyli **do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym**.

Adresatem tych danych będzie naczelnik US właściwy ws. opodatkowania podatkiem dochodowym, natomiast w przypadku spółek – właściwy według miejsca prowadzenia działalności, a gdy prowadzą działalność w więcej niż jednym miejscu – według miejsca siedziby, a jeśli w ten sposób nie da się ustalić właściwości – właściwy według miejsca zamieszkania jednego ze współników (art. 24a ust. 1e updog, art. 15 ust. 13 uzpd).

Zakres przesyłanych danych

W kwietniu 2025 r. resort finansów opublikował ostateczne struktury logiczne księgi rachunkowej JPK_KR_PD, a także ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych JPK_ST_KR (z tych samych struktur korzystają również podatnicy CIT przesyłający JPK_CIT).

Ukazało się też wchodzące w życie **1.01.2026 r.** rozporządzenie MFiG z 6.09.2025 r. w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi rachunkowe i ewidencję środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych podlegające przekazaniu na podstawie ustawy o podat-

ku dochodowym od osób fizycznych (DzU poz. 1311). Te dodatkowe dane są analogiczne jak w przypadku podatników CIT. Obejmują:

- 1) NIP kontrahenta, o ile został nadany,
- 2) numer identyfikujący fakturę w Krajowym Systemie e-Faktur (KSeF), wystawioną przez podmiot prowadzący księgi,
- 3) znaczniki identyfikujące konta ksiąg wykazywane według słownika określonego w załączniku do rozporządzenia,
- 4) dane dotyczące nabycia, wytworzenia, przyjęcia do używania lub wykreślenia środka trwałego lub wnip z ewidencji środków trwałych oraz wnip (patrz tabela na następnej stronie),
- 5) wysokość różnicy między wynikiem finansowym ustalonym na podstawie przepisów o rachunkowości a dochodem (stratą) z pozarolniczej działalności gospodarczej lub działów specjalnych produkcji rolnej ustalonym na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych w podziale na wysokość przychodów oraz kosztów wyszczególnionych w tabeli.

Przychody	Koszty
- zwolnione z opodatkowania*	- nieuznawane za koszty uzyskania przychodów*
- niepodlegające opodatkowaniu w bieżącym roku	- nieuznawane za koszty uzyskania przychodów w bieżącym roku
- podlegające opodatkowaniu w bieżącym roku, ujęte w księgach lat ubiegłych	- uznawane za koszty uzyskania przychodów w bieżącym roku, ujęte w księgach lat ubiegłych
- podlegające opodatkowaniu, niepodlegające ujęciu w księgach	- uznawane za koszty uzyskania przychodów, niepodlegające ujęciu w księgach

* Wykazuje się trwałe różnice między zyskiem (stratą) dla celów rachunkowych a dochodem (stratą) dla celów podatkowych.

Ministerstwo Finansów opublikowało ponadto [broszury informacyjne do struktur logicznych JPK_KR_PD](#) i [JPK_ST_KR](#), opisujące ich zawartość i wyjaśniające treść poszczególnych elementów.

Na stronie podatki.gov.pl można też zajrzeć do sekcji [pytań i odpowiedzi](#) dotyczącej tych struktur.

Dodatkowe dane dotyczące środków trwałych*

W księgach rachunkowych	W ewidencji środków trwałych i wnip
a) numer identyfikujący w KSeF fakturę dotyczącą zbycia środka trwałego lub wnip	1) numer identyfikujący w KSeF fakturę dotyczącą zbycia środka trwałego lub wnip
b) numer dokumentu, na podstawie którego przyjęto do używania bądź wykreślono z ewidencji środek trwały lub wnip	2) numer dokumentu, na podstawie którego przyjęto do używania bądź wykreślono z ewidencji środek trwały lub wnip
c) rodzaj dokumentu stwierdzającego nabycie bądź wytworzenie środka trwałego lub wnip	3) rodzaj dokumentu stwierdzającego nabycie bądź wytworzenie środka trwałego lub wnip
d) data nabycia, wytworzenia, przyjęcia do używania lub wykreślenia z ewidencji	4) data wytworzenia
e) numer inwentarzowy nadawany przez jednostkę	

* Księgi i ewidencja nie muszą być uzupełniane o niektóre dane dotyczące środków trwałych i wnip przyjętych do ewidencji przed 1.01.2026 r. (dane obowiązkowe zaznaczono **boldem**).

Struktury logiczne księgi przychodów i rozchodów oraz ewidencji przychodów jeszcze nie są dostępne. Ukazały się jednak nowe rozporządzenia MFiG z 6.09.2025 r. określające zasady ich prowadzenia (DzU poz. 1299 i 1294). Przewidują one m.in. dodatkowe kolumny na podanie numeru faktury w KSeF i identyfikatora podatkowego kontrahenta. Trzeba też będzie podawać więcej danych w wykazie środków trwałych i wnip.

O obowiązkach związanych z JPK_CIT pisaliśmy w artykule [JPK_CIT – jak liczyć limit przychodów](#).

Więcej na ten temat jest mowa w [Zamknięciu roku 2025](#).

Podatki

- **Kiedy opłaca się zmiana roku obrotowego (i podatkowego) spółki**

Zmiana roku obrotowego/podatkowego jest narzędziem zarządczym i podatkowym, które – dobrze zaplanowane – potrafi „wygładzić” wynik podatkowy i odsunąć w czasie zapłatę należnego CIT, poprawiając cash flow.

Rok obrotowy to rok kalendarzowy albo inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy, stosowany również do celów podatkowych. Pierwszy rok obrotowy po zmianie **musi być dłuższy niż 12 mies.** (czyli trwać co najmniej 13). Taki wymóg wynika wprost z uor (art. 3 pkt 9).

Rok podatkowy (CIT) co do zasady pokrywa się z kalendarzowym, chyba że spółka postanowi inaczej w umowie/statucie. Gdy zmieniamy rok podatkowy, pierwszy po zmianie trwa od miesiąca następującego po zakończeniu poprzedniego roku aż do końca nowo przyjętego – **nie krócej niż 12 i nie dłużej niż 23 mies.** (art. 8 ust. 1 i 3 updog).

O wyborze roku podatkowego innego niż kalendarzowy informujemy w **zeznaniu CIT-8 składanym za rok poprzedzający pierwszy rok po zmianie** (art. 8 ust. 4 updog). CIT-8 należy – co do zasady – złożyć **do końca 3. miesiąca po zakończeniu roku podatkowego** (jeśli jest on rokiem kalendarzowym – do 31 marca).

Zmiana roku obrotowego/podatkowego wymaga zmiany umowy/statutu i wpisu do KRS. W spółkach rok podatkowy i rok obrotowy zazwyczaj pokrywają się – nie ustala się dla nich różnych okresów. Wynika to m.in. z uor, zgodnie z którą przyjęty rok obrotowy stosuje się także do celów podatkowych. Ponadto księgi rachunkowe stanowią podstawę sporządzania rozliczeń podatkowych. W praktyce więc decyzja o zmianie roku oznacza zazwyczaj jednoczesną zmianę dla celów rachunkowych i podatkowych.

Zmiana roku obrotowego/podatkowego **nie zmienia okresów rozliczeniowych VAT** – zmienia się za to moment zamknięcia ksiąg, sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego oraz CIT-8.

Kiedy zmiana roku daje biznesową i podatkową przewagę

1) Sezonowość sprzedaży i „domykanie” kosztów w tym samym roku

Jeśli szczyt sprzedaży przypada na przełom roku, warto rozważyć przesunięcie „dnia bilansowego” na koniec sezonu (np. 31 marca lub 30 kwietnia). Dzięki temu premie/bonusy posprzedazowe, zwroty, rabaty retrospektywne, odpisy aktualizujące zapasy i inne koszty „po sezonie” trafiają do tego samego roku, w którym wykazaliśmy wysokie przychody, zamiast „psuć” wynik kolejnego roku. Efekt: niższa podstawa opodatkowania w pierwszym roku po zmianie oraz „wygładzony” CIT w kolejnych latach.

2) Poprawa cash flow – późniejsza zapłata rocznego CIT w pierwszym roku po zmianie, a w latach kolejnych – zapłata w dogodniejszym terminie

Przesuwając koniec roku z 31 grudnia na np. 30 kwietnia, przesuwamy też termin sporządzenia zeznania CIT-8 i zapłaty podatku na koniec lipca (3 mies. po zakończeniu roku). W praktyce to +4 miesiące „oddechu” dla gotówki.

3) „Tarcza” na zmiany prawa

Wiele nowych regulacji podatkowych (albo ich „zawieszę”) obowiązuje od określonych lat podatkowych (przepisy wchodzi w życie „od roku rozpoczynającego się po...”). Dobór innego roku podatkowego potrafi odsunąć w czasie wejście nowych obciążeń – legalnie, bez kombinowania. Najgłośniejszy przykład ostatnich lat to krajowy podatek minimalny (art. 24ca updop) – przepisy były zawieszane do końca 2023 r., a stosowane od 2024 r. Podatnicy z rokiem podatkowym innym niż kalendarzowy, który zaczął się przed 1.01.2024 r. i kończył po 31.12.2023 r., korzystali ze „zwolnienia” do końca tego (niekalendarzowego) roku. Innymi słowy, odpowiednie ułożenie roku potrafiło odsunąć minimalny CIT o kilka miesięcy.

Jak zmienić rok obrotowy/podatkowy

W celu zmiany roku obrotowego/podatkowego należy podjąć następujące kroki:

1. **Uchwała** wspólników/akcjonariuszy zmieniająca **umowę/statut** (rok obrotowy/podatkowy) – trzeba ją podjąć **przed rozpoczęciem „nowego” roku obrotowego/podatkowego** (czyli przed pierwszym dniem tego roku). To warunek, by zmiana była skuteczna dla najbliższego okresu.

2. **Wpis do KRS** – na gruncie Ksh sama uchwała nie wystarczy – zmiana umowy/statutu musi być wpisana do KRS (wpis ma charakter konstytutywny; por. art. 255 § 1 Ksh dla spółki z o.o. i art. 430 § 1 Ksh dla spółki akcyjnej). W świetle interpretacji KIS (np. **pismo z 17.03.2025 r., 0111-KDIB2-1.4010.19.2025.1.AJ**) wpis musi być dokonany najpóźniej na dzień poinformowania US o tej zmianie w zeznaniu rocznym (CIT-8).
3. Aktualizacja „dnia bilansowego” i kalendarza sprawozdawczego w **polityce rachunkowości**.
4. Informacja o wyborze roku innego niż kalendarzowy w **CIT-8 za rok poprzedzający pierwszy po zmianie rok**.
5. Zaplanowanie **zamknięcia ksiąg** za wydłużony rok (pierwszy po zmianie, trwający 13–23 mies.).

Reasumując: zmiana roku obrotowego/podatkowego pozwala na dopasowanie roku do cyklu biznesowego, lepszą konstrukcją okresu rozliczenia z wykorzystaniem zasady współmierności, co umożliwi w jednym okresie sprawozdawczym ujęcie przychodów sezonowych oraz następujących po nich kosztów. Oznacza też przesunięcie w czasie obowiązków sprawozdawczych (inventaryzacja, audyt, sprawozdanie finansowe).

Agnieszka Sienkiewicz, dyplomowana księgowa,
ekspertka Oddziału Okręgowego SKwP w Poznaniu

Więcej nt. zmiany roku podatkowego piszemy w [Zamknięciu roku 2025](#).

● **Ulga na powrót nawet bez wcześniejszego zamieszkania w Polsce**

Podatnik, który przeniósł miejsce zamieszkania na terytorium Polski i spełni określone wymagania, może skorzystać ze zwolnienia od PIT. Mają do niego prawo nie tylko osoby powracające po emigracji, lecz także – w niektórych przypadkach – te, które chcą w Polsce zamieszkać po raz pierwszy.

Ulga na powrót została uregulowana w art. 21 ust. 1 pkt 152 oraz art. 21 ust. 43 updog. Przepisy te określają warunki, jakie musi spełnić podatnik, aby jego przychody mogły być zwolnione z podatku.

Zakres zwolnienia

Z preferencji można skorzystać do określonego limitu rocznych przychodów (**85 528 zł**). Zwolnieniu podlegają przychody:

- z umowy o pracę,
- z umów zlecenia,
- z działalności gospodarczej opodatkowanej według skali, podatkiem liniowym lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych,
- objęte ulgą IP Box,
- z zasiłku macierzyńskiego.

Zwolnienie trwa przez **4 następujące po sobie lata podatkowe**, licząc od roku, w którym podatnik zmienił miejsce zamieszkania, albo od początku roku następnego. Podatnik ma więc możliwość wyboru, od którego z tych 2 lat zacząć stosować ulgę.

Przykład

Podatnik zmienił rezydencję podatkową na polską w 2025 r. i spełnił wszystkie warunki ulgi na powrót. Może zdecydować, czy skorzysta z niej w latach 2025–2028, czy 2026–2029.

Warunki

Podstawowym wymogiem zwolnienia jest objęcie podatnika nieograniczonym obowiązkiem podatkowym w Polsce przez **przeniesienie tu rezydencji podatkowej**. Ponadto konieczne jest posiadanie ważnego certyfikatu rezydencji lub innego dokumentu potwierdzającego miejsce zamieszkania za granicą dla celów podatkowych w okresie niezbędnym do ustalenia prawa do zwolnienia.

Ulgą może zostać wykorzystana jednorazowo – w pełnym zakresie lub w części. W razie ponownego przeniesienia rezydencji do Polski podatnik może skorzystać z ulgi wyłącznie, gdy uprzednio z niej nie korzystał.

Przykład

Podatnik spełnił warunki ulgi na powrót w 4 kolejno po sobie następujących latach podatkowych od 2022 r. W latach 2022–2024 skorzystał ze zwolnienia przychodów w ramach ulgi odpowiednio w odniesieniu do kwot 60 000 zł, 65 000 zł, 70 000 zł. W 2025 r. zmienił rezydencję podatkową na niemiecką. Jeżeli w przyszłości ponownie zmieni rezydencję na polską, nie będzie mógł zastosować ul-

gi na powrót w odniesieniu do poprzednio niewykorzystanej jej kwoty, nawet jeśli spełni pozostałe warunki.

Warunek retrospektywny

Aby skorzystać z ulgi, podatnik powinien wykazać, że w okresie **3 lat** poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zmienił rezydencję na polską, a także od początku roku, w którym nastąpiła zmiana, do dnia poprzedzającego dzień tej zmiany, nie miał polskiej rezydencji podatkowej, oraz:

- w okresie **5 lat** przed ww. okresem miał miejsce zamieszkania w Polsce lub
- w ww. okresie (**3 lat** poprzedzających rok zmiany i do dnia zmiany) miał rezydencję w państwie członkowskim UE lub należącym do EOG, w Szwajcarii, Australii, Chile, Izraelu, Japonii, Kanadzie, Meksyku, Nowej Zelandii, Korei Południowej, Wielkiej Brytanii lub USA.

Wyłączenia z retrospektywy

Ustawodawca przewidział odstępstwa dotyczące warunku odnoszącego się do miejsca zamieszkania podatnika przed zmianą rezydencji na polską. Chodzi o:

- obywateli polskich,
- posiadaczy Karty Polaka,
- obywateli państw członkowskich UE, EOG oraz Szwajcarii.

Mogą oni korzystać z ulgi na równych zasadach, nawet jeśli po raz pierwszy uzyskują rezydencję w Polsce.

Osoby z polskim obywatelstwem lub Kartą Polaka są zwolnione ze spełnienia tzw. warunku powrotu – muszą jedynie przenieść miejsce zamieszkania do Polski, bez konieczności udowadniania wcześniejszego zamieszkania tu. Przykładowo, obywatel Białorusi lub Ukrainy z Kartą Polaka może skorzystać z ulgi na powrót, nawet jeśli nigdy wcześniej nie mieszkał na terytorium RP. Potwierdzają to liczne interpretacje KIS.

Przykład

Podatnik ma od czerwca 2021 r. Kartę Polaka wydaną przez Konsulat Generalny RP w Ukrainie. Decyzję o pozostaniu na stałe w Polsce podjął 24.02.2022 r., czyli w dniu rozpoczęcia wojny w Ukrainie. Od tego też momentu jego centrum interesów osobistych oraz gospodarczych znajduje się w Polsce. W latach 2019–2021 na terenie

Polski przebywał raz, przez kilkanaście dni. Jego miejsce zamieszkania dla celów podatkowych od początku 2019 r. aż do dnia przeniesienia się na stałe do Polski znajdowało się w Ukrainie.

KIS w interpretacji z 26.06.2025 r. (0113-KDWPT.4011.76.2025.2.KU) stwierdziła, że przysługuje mu prawo do ulgi na powrót w 4 kolejno po sobie następujących latach podatkowych od 2022 r.

Dokumentacja i procedura

Aby skorzystać ze zwolnienia, podatnik powinien:

1. Dostarczyć organowi podatkowemu certyfikat rezydencji podatkowej z właściwego kraju.
2. Wskazać w zeznaniu rocznym przychody zwolnione z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 152 i art. 21 ust. 43 updof.
3. W razie kontroli mieć dowody potwierdzające zmianę miejsca zamieszkania (umowy najmu, faktury za media itp.).

Julia Kowalska, doradca podatkowy w DORADCA
Zespół Doradców Finansowo-Księgowych sp. z o.o.

Pracownicy

● Rekompensata za rezygnację z roszczeń obciążona składkami

Od odszkodowania wypłaconego byłemu pracownikowi za rezygnację z procesu przeciwko zakładowi pracy trzeba zapłacić składki. Rozwiązanie stosunku pracy nie jest bowiem jedynym tytułem jego przyznania.

Taki wniosek płynie z **interpretacji ZUS z 18.05.2025 r. (DI/200000/43/639/2025)**. Wątpliwości powstały na tle sporu byłego pracownika zatrudnionego na stanowisku przedstawiciela handlowego od 21.04.2021 r. do 31.10.2024 r., za wynagrodzeniem 15 tys. zł miesięcznie. Jego stosunek pracy ustał wskutek 3-miesięcznego wypowiedzenia zainicjowanego przez pracodawcę. Zwolniony odwołał się do sądu pracy, żądając uznania wymówienia za bezskuteczne i przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach.

Przedsądowa ugoda

Do procesu jednak nie doszło, bo wcześniej strony wynegocjowały porozumienie, które miało zakończyć spór. Zwolniony zgodził się na cofnięcie pozwu i rezygnację z jakichkolwiek roszczeń przeciwko byłemu pracodawcy, a w zamian miał otrzymać rekompensatę (75 tys. zł) w ciągu 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia sądu o umorzeniu postępowania. W porozumieniu pracodawca nie przyznał się do bezprawności czy niezasadności wypowiedzenia, nie rozstrzygało ono też w żaden sposób o zasadności stanowiska którejkolwiek ze stron. Wręcz przeciwnie we wstępie zapisano, że „strony są gotowe na ustępstwa i je sobie czynią, nie rozstrzygając jednoznacznie, która strona ma rację w sporze, i nie prowadząc w tym zakresie żadnego postępowania dowodowego”.

Kolejny spór o składki

Wbrew oczekiwaniom ugoda nie zakończyła sporu, bo tuż przed terminem wypłaty rekompensaty (10.06.2025 r.) powstał kolejny problem. W porozumieniu

zastrzeżono, że odszkodowanie ma zostać wypłacone po potrąceniu wymaganych obciążeń, w tym PIT i ZUS, o ile takie wystąpią. I tak właśnie pracodawca zamierzał postąpić, tj. naliczyć podatek i składki, jednak pracownik nalegał, by nie pobierał składek. Argumentował, że od centrum obsługi klientów w ZUS uzyskał odpowiedź, iż od rekompensaty składki się nie należą. Mając wątpliwości, przedsiębiorca wystąpił z wnioskiem o wydanie interpretacji. Napisał, że jego zdaniem w grę wchodzi zwolnienie ze składek określone w § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia składkowego.

Dedykowane wyłączenie

ZUS był jednak innego zdania. Wskazał, że na mocy ww. przepisu wolne od składek pozostają odprawy, odszkodowania i rekompensaty wypłacane pracownikom z tytułu wygaśnięcia lub rozwiązania stosunku pracy, w tym z racji rozwiązania stosunku pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, niezasadzonego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę lub rozwiązania jej bez wypowiedzenia, skrócenia okresu jej wypowiedzenia, niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy. Przyznał przy tym, że chodzi zarówno o obligatoryjne świadczenie wynikające z Kp lub innych ustaw, jak i ustalone fakultatywnie, np. w regulaminie płac czy choćby w pracowniczym angażu.

Zabrakło związku z ustaniem zatrudnienia

Jednak, zdaniem ZUS, wskazane wyłączenie ma charakter specjalny, gdyż stanowi wyjątek od zasady uwzględniania w podstawie składek całego przychodu ze stosunku pracy. *W konsekwencji przepis ten podlega ścisłej interpretacji adekwatnej do jego szczególnego charakteru prawnego* – wynika z interpretacji. Ma bowiem zastosowanie tylko wówczas, gdy wypłata świadczeń pozostaje w bezpośrednim związku z wygaśnięciem bądź rozwiązaniem stosunku pracy, a ustanie zatrudnienia jest jedynym powodem jego wypłaty. W tym zaś przypadku w grę wchodzi właśnie inne przyczyny zapłaty odszkodowania – cofnięcie przez zwolnionego pozwu i całkowite odstąpienie przez niego od roszczeń przeciwko byłemu pracodawcy. Dlatego trzeba zapłacić składki.

Renata Majewska

● Kwatery finansowana przez pracodawcę wolna od składek

Udostępniając pracownikom i zleceniobiorcom mieszkania we własnej nieruchomości za symboliczną odpłatnością, można nie płacić ZUS z tego tytułu. Warunek – uregulowanie zasad przyznawania takiego świadczenia w regulaminie, układzie zbiorowym lub przepisach o wynagradzaniu.

To sedno **interpretacji ZUS z 12.11.2025 r. (DI/200000/43/998/2025)**. Z pytaniem w tej sprawie wystąpił przedsiębiorca, który w swoim budynku wyodrębnił lokale mieszkalne w celu ich użyczenia zatrudnianym pracownikom i zleceniobiorcom za drobną zapłatą 50 zł miesięcznie. Są to pokoje wieloosobowe z dostępem do łazienki, toalety, aneksu kuchennego i pomieszczenia socjalnego. Przydział następował na wniosek zatrudnianego. Świadczenie w postaci użyczenia kwatery pracownikom zostało uregulowane w regulaminie wynagradzania, a zleceniobiorcom – w zarządzeniu zarządu spółki. Według pracodawcy jego wartość stanowi odpowiednio przychód podatkowy ze stosunku pracy bądź z działalności wykonywanej osobiście w rozumieniu updog.

ZUS przywołał § 2 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia składkowego, zgodnie z którym do podstawy wymiaru składek społecznych nie wchodzi m.in. korzyści materialne wynikające z układów zbiorowych pracy, regulaminów wynagradzania lub przepisów o wynagradzaniu, a polegające na uprawnieniu do zakupu po cenach niższych niż detaliczne niektórych artykułów, przedmiotów lub usług. Aby więc świadczenie było objęte tą ulgą, muszą być łącznie spełnione następujące warunki:

- zatrudniony uzyskał korzyść materialną,
- korzyść wynika z układu zbiorowego pracy, regulaminu płacowego lub przepisów o wynagradzaniu,
- świadczenie ma postać niepieniężną polegającą na umożliwieniu pracownikowi/zleceniobiorcy skorzystania z artykułów, przedmiotów lub usług jedynie za częściową odpłatnością.

Według ZUS efekt, o jaki chodzi w rozporządzeniu, zostanie osiągnięty, jeśli *pracodawca dokona zakupu towarów lub udostępni korzystanie z usług po cenie niższej od tej, do której uiszczenia pracownik zobowiązany byłby w przypad-*

ku osobistego (uzyskanego w oderwaniu od zatrudnienia) nabycia tychże dóbr. W opinii ZUS opisany benefit (użyczenie lokali) odpowiada wszystkim przesłankom zastosowania zwolnienia i pracodawca nie odprowadza od niego składek.

Renata Majewska

Stowarzyszenie
Księgowych w Polsce

PRENUMERATA 2026

Zamów już dziś!

<https://rachunkowosc.com.pl/prenumerata>

01 2026

rachunkowość
PISMO STOWARZYSZENIA KSIĘGOWYCH W POLSCE

- Badanie sprawozdania finansowe spółki na estońskim CIT
- Instrumenty finansowe - wycena w wartości godziwej
- Archiwizacja dokumentacji finansowo-księgowej
- Podatkowe skutki zawarcia umowy spółki cichej
- Niejednoznaczne granice obowiązkowego KSeF

www.rachunkowosc.com.pl

Kontakty z urzędem

● Po przekształceniu jednoosobowej działalności w spółkę trzeba złożyć NIP-8

Nowo powstały podmiot musi złożyć zgłoszenie identyfikacyjne po uzyskaniu wpisu do KRS. Nie może to być aktualizacja danych przedsiębiorcy indywidualnego.

Tak wynika z **interpretacji KIS z 17.11.2025 r. (0111-KDIB3-2.4018.21.2025.4.SR)**.

Podatnik chciał potwierdzenia, że w związku z przekształceniem jednoosobowej firmy w spółkę z o.o. ciąży na nim obowiązek w zakresie ewidencji oraz identyfikacji podatników i płatników, w szczególności obowiązek aktualizacji danych identyfikacyjnych (NIP) w terminie 7 dni od zaistnienia zmian.

KIS zgodziła się z nim co do terminu, wskazała jednak, że to nie na nim ciąży obowiązek, a na powstałej z przekształcenia spółce. Przypomniała, że zgodnie z ustawą z 13.10.1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (tekst jedn. DzU z 2025 r. poz. 237) podmiot wpisany do KRS powinien złożyć do US zgłoszenie identyfikacyjne w zakresie danych uzupełniających (na formularzu NIP-8) w ciągu 21 dni od zarejestrowania w KRS. Jeśli jednak zamierza odprowadzać składki na ubezpieczenia społeczne, ww. zgłoszenie identyfikacyjne powinno zostać złożone w ciągu 7 dni od dnia rozpoczęcia działalności.

Wraz z przekształceniem jednoosobowej działalności gospodarczej w spółkę z o.o. dojdzie do zmiany podatnika. Do dnia przekształcenia (wpisu do KRS) podatnikiem jest przedsiębiorca, a od tego dnia – spółka. Skoro przejmie ona dotychczasowych pracowników indywidualnego przedsiębiorcy, to po zarejestrowaniu w KRS powinna złożyć zgłoszenie identyfikacyjne (a nie aktualizacyjne) w zakresie danych uzupełniających (na formularzu NIP-8) w ciągu 7 dni od dnia wpisu do KRS.

Obowiązek zgłoszenia aktualizacyjnego w zakresie danych uzupełniających powstanie dopiero, gdy dojdzie do zmiany danych zgłoszonych przez przekształconą spółkę.

Krzysztof Hałub

Szanowni Państwo,

Niech Święta Bożego Narodzenia obdarzą Państwa tym, co symbolicznie zawiesiliśmy na naszej redakcyjnej choince: radością, spokojem, miłością, zdrowiem, rodzinnym ciepłem i wytchnieniem od codziennych obowiązków, a także nadzieją na piękno jutra.

Dziękujemy za kolejny rok współtworzenia społeczności księgowych. To dzięki Państwa aktywności, pomysłom i inicjatywom „Nawigator Księgowych” może być miejscem wymiany wiedzy, doświadczeń oraz inspiracji.

Z najlepszymi życzeniami,

Redakcja

ŁĄCZYMY POKOLENIA KSIĘGOWYCH

WYDARZENIA

SKwP NA DOROCZNYM POSIEDZENIU RADY IFAC

W dniach 12–13 listopada 2025 r. w Mexico City w Meksyku odbyło się doroczne posiedzenie Rady Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC) oraz konferencja IFAC Global Connect 2025. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele organizacji członkowskich IFAC z całego świata. SKwP reprezentował **dr hab. Stanisław Hońko, prof. US** – Prezes Zarządu Głównego.

Posiedzenie otworzył **Jean Bouquot** – Prezes IFAC (na zdjęciu), podkreślając konieczność wzmacniania globalnej współpracy i reagowania na dynamiczne zmiany wpływające na zawód księgowego.

Rada zatwierdziła strategię IFAC na lata 2026–2030, akcentując jej praktyczny charakter i koncentrację na wartościach istotnych dla organizacji członkowskich.

Omówiono również:

- wyzwania wynikające z napięć geopolitycznych i globalnego charakteru zawodu,
- nową inicjatywę komunikacyjną „Voice One”, wzmacniającą jednolity przekaz profesji,
- kluczowe kierunki rozwoju w edukacji i pozyskiwania młodych talentów,
- sprawozdanie finansowe IFAC, zgodnie z którym organizacja utrzymuje stabilną sytuację budżetową,
- najnowsze działania globalnych komitetów i rad tworzących zawodowe standardy.

Podczas obrad przypomniano wspólne wartości członków IFAC, które podkreślają globalną jedność profesji, jej zaufanie społeczne oraz zaangażowanie w rozwój wysokich standardów.

Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC)

- **Powstała:** 7 października 1977 r. w Monachium
- **Siedziba:** Nowy Jork, USA
- **Zrzesza:** 187 zawodowych organizacji księgowych ze 140 jurysdykcji
- **Publikuje:** międzynarodowe standardy etyki, edukacji, rachunkowości sektora publicznego oraz rewizji finansowej i usług atestacyjnych
- **SKwP:** członek IFAC od 1989 r.

IFAC Global Connect 2025 – „Better Together”

Równoległe odbyła się międzynarodowa konferencja IFAC Global Connect 2025, poświęcona przyszłości zawodu księgowego, harmonizacji standardów oraz znaczeniu współpracy międzyregionalnej. W panelach udział wzięli liderzy organizacji zawodowych, regulatorzy, przedstawiciele firm audytorskich oraz eksperci ds. standardów.

Poruszane tematy obejmowały m.in.:

- dostęp do kwalifikacji zawodowych i modernizację kształcenia,

- wyzwania regulacyjne w różnych regionach świata,
- kierunki rozwoju standardów w obszarach audytu, etyki, sprawozdawczości finansowej i zrównoważonego rozwoju,
- wpływ inwestycji private equity na branżę księgową,
- przyszłą rolę księgowych w kontekście sztucznej inteligencji i automatyzacji procesów.

Podkreślano znaczenie jakości informacji, zaufania jako fundamentu zawodu, potrzebę globalnej spójności standardów oraz rosnącą rolę raportowania ESG.

Nowoczesne narzędzia i integracja środowiska

Podczas wydarzenia zaprezentowano innowacyjne narzędzia wspierające współpracę i komunikację, m.in. aplikacje do profesjonalnych tłumaczeń i organizacji spotkań. Jean Bouquot wyraził gotowość udziału w konferencji Cyfrowy Księgowy 3.0.

ZJAZD DYPLOMOWANYCH KSIĘGOWYCH ORAZ WIZYTA PRZEDSTAWICIELI AAARS

W dniu 15 listopada 2025 r. odbył się IV Zjazd Certyfikowanych Księgowych i Kadrowych, zorganizowany przez OO SKwP w Gdańsku. Program obejmował część merytoryczną, m.in. panel dyskusyjny „Wykorzystanie AI w księgowości – szanse i zagrożenia”, i debatę oksfordzką „Jawność płac to klucz do równości”, a także uroczystą ceremonię przyjęcia nowych dyplomowanych księgowych.

Przy okazji Zjazdu miała miejsce wizyta przedstawicieli Stowarzyszenia Księgowych i Audytorów Republiki Serbskiej (AAARS). Obecność **dr. Sinisy Rajkovicia** oraz **Mireli Bojić** była związana z przypadającym w tym roku 10-leciem podpisania umowy o współpracy między SKwP i AAARS. Na tę okoliczność przygotowano symboliczne tabliczki upamiętniające wieloletnią współpracę obu organizacji.

Funkcję gospodarza wydarzenia pełniła **Dorota Kania** – Prezes OO SKwP w Gdańsku. Komisję ds. Współpracy z Zagranicą SKwP reprezentowała **Sylwia Rzepka**.

MŁODZI NA STARCIE – ROZWÓJ I ŚCIEŻKA KARIERY ZAWODOWEJ

23 października 2025 r. odbyła się konferencja edukacyjna pt. „Młodzi na starcie – rozwój i ścieżka kariery zawodowej”, zorganizowana przez OO SKwP w Olsztynie we współpracy z Zespołem Szkół Ekonomicznych w Olsztynie. Wydarzenie zgromadziło licznych gości reprezentujących środowisko naukowe, instytucje publiczne, przedsiębiorstwa oraz młodzież szkolną i akademicką. Konferencję prowadziła **Marzena Kodzik**, Dyrektor Oddziału SKwP w Olsztynie. Uroczystego otwarcia dokonali **Alina Gumkowska**, Prezes Oddziału SKwP w Olsztynie, oraz **Stefan Procyk**, Dyrektor Zespołu Szkół Ekonomicznych.

W części merytorycznej uczestnicy wysłuchali prelekcji:

- dr. hab. Stanisława Hońko, prof. US – Prezesa Zarządu Głównego SKwP – pt. „Jak Stowarzyszenie Księgowych w Polsce wspiera księgowych”,
- dr hab. Małgorzaty Cygańskiej, prof. UWM, pt. „Kształcenie ekonomiczne – wyzwania i perspektywy dla młodych” oraz
- Leszka Lewandowicza – Sekretarza Zarządu Głównego SKwP – pt. „Młodzież także płaci podatki...”.

Wydarzenie stanowiło doskonałą okazję do wymiany doświadczeń i inspiracji między praktykami a młodym pokoleniem, wchodzącym na rynek pracy. Uczestnicy mieli możliwość poznania aktualnych trendów w edukacji ekonomicznej oraz kierunków rozwoju zawodu księgowego.

WYDARZENIA

WIZYTY MŁODZIEŻY W SIEDZIBIE ZG SKwP

Ucniowie z Zespołu Szkół nr 4 z Mławy im. Obrońców Mławy z Września 1939 roku oraz Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Siedlcach, wraz z opiekunami, gościli w siedzibie Zarządu Głównego SKwP. Spotkania były okazją do zaprezentowania działalności Stowarzyszenia oraz przybliżenia młodzieży współczesnych ścieżek kariery i możliwości rozwoju zawodowego w rachunkowości. Uczniowie wykazali duże zainteresowanie zarówno historią organizacji, jak i ofertą edukacyjną SKwP.

Podczas rozmów pojawiały się pytania o szkolenia, programy certyfikacyjne oraz praktyczne aspekty pracy w zawodzie księgowego. Dla SKwP dotarcie do młodych osób z przekazem o misji i zadaniach Stowarzyszenia ma kluczowe znaczenie zarówno w kontekście dalszego rozwoju organizacji i pozyskiwania nowych członków, jak i zachęcania kolejnych pokoleń do wyboru kariery w rachunkowości.

OPINIOWANIE AKTÓW PRAWNYCH

W okresie od 16 października do 19 listopada 2025 r. SKwP zgłosiło uwagi do:

1. projektu z dnia 10 października 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług;
2. projektu z dnia 10 października 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

Po rozpatrzeniu, nie zgłoszono uwag do:

1. projektu z dnia 13 października 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie danych zawartych w powiadomieniu o zamiarze skorzystania ze zwolnienia w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska oraz informacji kwartalnej;
2. projektu z dnia 14 października 2025 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników;
3. projektu z dnia 17 października 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów spółek kapitałowych powstałych z przekształcenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej;
4. projektu z dnia 27 października 2025 r. ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz ustawy o rachunkowości;
5. projektu z dnia 29 października 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki uchylającego rozporządzenie w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego;
6. projektu Programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2027 (Pbssp na rok 2027 – stosownie do postanowień ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (DzU z 2023 r. poz. 773, z późn. zm.)).

W trakcie opiniowania pozostają:

1. przekazany przez Ministra Cyfryzacji dokument dotyczący Strategii Cyfryzacji Państwa;
2. projekt z dnia 14 listopada 2025 r. rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów

i kosztów przez niektóre organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Opiniowniem zajmuje się Zespół Ekspertów powołany uchwałą Zarządu Głównego SKwP we wrześniu 2023 r. Tworzą go specjaliści wybrani spośród członków SKwP. Celem Zespołu jest wsparcie merytoryczne i eksperckie dla działań SKwP, w tym opiniowanie projektów aktów prawnych oraz udział w konsultacjach dotyczących praktycznych problemów wynikających ze stosowania znowelizowanych przepisów. Projekty aktów prawnych są przekazywane do zaopiniowania głównie przez Ministra Finansów i dotyczą przede wszystkim zagadnień z zakresu finansów publicznych, podatków oraz rachunkowości.

Koordynatorem Zespołu Ekspertów jest **dr hab. Waldemar Dotkuś**. Prace ekspertów SKwP są wspierane przez ośmioosobową Komisję ds. opiniowania przepisów, działającą w ramach Rady Naukowej SKwP. Za organizację współpracy między projektodawcami, ekspertami oraz Prezydium Zarządu Głównego SKwP odpowiada **Łukasz Jasiński**, prawnik zatrudniony w Biurze Zarządu Głównego SKwP. Członkowie SKwP, zainteresowani tematyką finansów, rachunkowości i podatków, mogą dołączyć do grona ekspertów. W tym celu należy wypełnić elektroniczny formularz oraz uzyskać rekomendację właściwego Oddziału Okręgowego SKwP.

Dane statystyczne (2023–2025)

3	lata	okres funkcjonowania Zespołu Ekspertów SKwP
151		liczba Ekspertów SKwP (na dzień 26.11.2025)
72		liczba projektów aktów prawnych skierowanych do SKwP do zaopiniowania (w okresie 1.01–24.11.2025)
25		liczba projektów, do których SKwP zgłosiło uwagi (w okresie 1.01–24.11.2025)

KONKURS NA ETYCZNE MOTTO KSIĘGOWYCH ROZSTRZYGNIĘTY

“

*Jakie jest Twoje
etyczne motto
pracy?*

—
Członek SKwP

Konkurs na najlepsze etyczne motto dla pracy księgowych został rozstrzygnięty.

Spośród ponad 120 zgłoszeń Komisja Etyki wybrała 10 najlepszych haseł, odzwierciedlających wartości, profesjonalizm i misję naszego środowiska.

Wszystkie nagrodzone propozycje zostaną opublikowane w świątecznym wydaniu *Kuriera etyki*.

Serdecznie zachęcamy do lektury!

**Słownik
nowoczesnego
KSIĘGOWEGO**

AKTUALNOŚCI

Błąd zakotwiczenia (ang. Anchoring)

To jeden z najważniejszych błędów poznawczych opisanych w ekonomii behawioralnej przez Daniela Kahnemana, który w 2002 r. otrzymał Nagrodę Nobla w dziedzinie ekonomii. Polega na tym, że pierwsza podana liczba lub informacja staje się „kotwicą”, która kształtuje późniejsze szacunki, oceny i decyzje. Nawet jeśli kotwica jest przypadkowa, nieistotna albo jawnie błędna, umysł ludzki odruchowo „przywiązuje się” do niej i dokonuje kolejnych ocen na podstawie tej wartości. Zjawisko to pokazuje, że decyzje nie są w pełni racjonalne, a liczby mają ogromną siłę sugestii. Na przykład rezerwa 15% tworzona przez lata według jednego schematu staje się kotwicą, nawet gdy realne ryzyko dawno się zmieniło, albo pierwsza wycena środka trwałego przedstawiona przez rzeczoznawcę często ustawia percepcję jego wartości, nawet jeśli późniejsze dane wskazują na inną wartość.

WSPÓŁPRACA Z MINISTERSTWEM FINANSÓW I EFRAG

Komisja Raportowania i Analiz Ekonomicznych Rady Naukowej SKwP pod kierownictwem **prof. dr hab. Wandy Skoczyła** zgłosiła zespół ekspertów do współpracy z Ministerstwem Finansów w zakresie prac związanych z:

- opracowaniem dobrowolnego szablonu raportowania kluczowych wskaźników efektywności (KPI) dla MŚP i start-upów,
- udziałem w ankietach i konsultacjach prowadzonych przez Ministerstwo Finansów oraz Europejską Grupę Doradczą ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG), a także
- wsparciem merytorycznym dotyczącym narzędzi raportowych, uproszczeń oraz potrzeb informacyjnych MŚP i instytucji finansowych.

EFRAG, na prośbę Komisji Europejskiej, rozpoczęła prace nad oceną potrzeby opracowania dobrowolnego szablonu raportowania KPI dla MŚP i start-upów. Inicjatywa ma zwiększyć przejrzystość i porównywalność danych finansowych, aby małe i średnie przedsiębiorstwa oraz start-upy mogły łatwiej uzyskać dostęp do finansowania. Szablon będzie powiązany z Europejskim Jednolitym Punktem Dostępu (European Single Access Point – ESAP), zapewniając szybki podgląd kluczowych informacji w całej UE.

Który wskaźnik finansowy jest jednocześnie:

- elementem raportowania,
- narzędziem oceny kredytowej,
- liczbą otwierającą wyceny i negocjacje inwestorskie,

- a) rentowność kapitału własnego (ROE),
- b) zysk operacyjny przed amortyzacją (EBITDA),
- c) wskaźnik pokrycia obsługi długu (DSCR),
- d) wskaźnik płynności bieżącej (CR).

Odpowiedź na zagadkę prosimy przesłać na adres: nawigator@skwp.pl. Autor prawidłowej odpowiedzi otrzyma nagrodę książkową. Odpowiedź na zagadkę z numeru listopadowego brzmi: data wystawienia faktury to data wpisana przez wystawcę w rubryce P_1, jest nią 31 października.